2012

GİRESUN

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

T.C.
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

İPA Koordinatörü ve Raporlama Ekibi

İPA Dış Saha Ekibi

SUNUŞ

Bilindiği üzere küresel ekonomik kriz, dünya ekonomilerini sarsmaya devam ederken yaşanan depremin ne kadar süreceğini tahmin etmek o kadar zor görülmekte, değişen ekonomik yapı ile işgücü piyasası da değişmektedir. Bu durumun kaçınılmaz bir sonucu olarak da işsizlik küresel çapta kronik bir hal almaktadır.

Bir ülkenin en büyük sermayesi sahip olduğu nitelikli insan gücüdür. Avrupa devletleri arasında en genç nüfusun ülkemizde olduğu, bu genç nüfusun işsiz kalmasının temel sebebi gerekli niteliğe sahip olmayışıdır. Çünkü iyi yetişmiş insan olmadan diğer üretim faktörleri hiçbir anlam ifade etmemektedir. Türkiye, günümüzde işgücünün üretime katkısı açısından altın dönemini yaşamaktadır. Avrupa devletleri arasında önemli bir yere sahip olan ülkemiz ekonomisi, ileri teknoloji ve eğitimli işgücü ile gelecekte dünyanın en güçlü ülkeleri arasındaki yerini alacaktır.

Ülkemizde olduğu gibi ilimizde de işsizler iş bulamamaktan yakınırken işverenler de nitelikli eleman bulamamaktan yakınmaktadır. Kronikleşen işsizliğin çözümü iyi yetişmiş, nitelikli insan gücü ile mümkündür. Bunun yanı sıra dünya ekonomisinde rekabet edebilme düne göre daha önemlidir. Rekabet gücü ise, nitelikli işgücünün istihdamından geçmektedir.

İşgücü piyasasında dinamik bir yapıda olabilmek ve bu değişime ayak uydurabilmek, işgücü piyasasındaki bütün verileri güncel bilgilere dayandırmaya ve nitelikli işgücüne bağlıdır. İşgücü piyasasının izlenmesi için de yerel düzeydeki işgücü verileri oldukça önemlidir. Bu veriler de insan gücü, eğitim ve işgücü planlamaları, sağlıklı ve güncel verilerden çıkarılan bilgilere dayanılarak yapılmalıdır.

Bu gerçekler ışığında ilimizin çalışma hayatının tüm sektörlerini doğrudan ilgilendiren nitelikli eleman açığını tespit etmek ve önümüzdeki yıla ışık tutmak amacıyla "İşgücü Piyasası Talep Araştırması" yaptırılmıştır. Bu plan ile önümüzdeki süreçte farklı sektörlerde ihtiyaç duyulan insan gücü planlaması ile geleceği öngörmek ve insanımıza sahip çıkabilmek mümkün olacaktır. "Hangi meslekte ne kadar elemana ihtiyaç vardır" sorusu, bu çalışma ile cevap bulmuştur. Gerek Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz gerekse diğer ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından insan kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla düzenlenen mesleki eğitim faaliyetleri daha isabetli ve işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda olacaktır. Dolayısıyla kamu kaynakları daha etkin ve verimli kullanılmış olacaktır. Sonuç olarak elinizdeki bu rapor, işgücü piyasası açısından önemli bir boşluğu dolduracaktır.

Başta İŞKUR Genel Müdürlüğü, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz olmak üzere bu çalışmada emeği geçen kamu görevlileri ve yardımlarını esirgemeyen işverenlerimize teşekkür eder, çalışmanın ilgili tüm taraflara faydalı olmasını dilerim

Dursun Ali ŞAHIN
Giresun Valisi

ÖNSÖZ

Gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de sosyal ve ekonomik hayatın en önemli sorunları arasında yer alan işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik doğru istihdam politikaları geliştirebilmek için profesyonel bir yaklaşımla işgücü piyasasının iyi bilinmesi gerekmektedir.

İlimizin İşgücü piyasasının talep ve arz yapısını ortaya koymak amacıyla aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil edecek, il düzeyinde ihtiyaç duyulan veya kısa vadede ihtiyaç duyulacak mesleklerin tespit edilmesine yönelik olarak Genel Müdürlüğümüzün talimatları ve Sayın Valimiz Dursun Ali ŞAHİN' in Başkanlığında 27.07.2012 tarihinde toplanan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunda alınan karar gereğinde ilimiz işgücü piyasasının haritasını çıkarmak ve gelecek yıllardaki işgücüne ihtiyaç duyulan meslekleri tespit etmek, işletmelerin istihdam yapılarını analiz ederek doğru ve etkin politikalar geliştirmek amacıyla 10 Eylül-31 Ekim 2012 tarihleri arasında, Giresun merkez ve bağlı ilçelerde 10 ve üzeri işçi çalıştıran 596 işyerinde "İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulanmıştır.

Bu çalışma sonucunda ilin ekonomik büyüklüğü, işletmelerin istihdam yapısı, mevcut işsizlerin genel profili, işgücüne ihtiyaç duyulan meslekler ve sosyal güvenlik yapısı gibi Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüzün İşgücü Uyum Faaliyetlerine ışık tutacak, işgücü piyasasının beklentilerine cevap verecek, çalışma hayatı için alınacak tüm kararları etkileyebilecek önemli bulgular ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmanın sonucunda çıkan raporun kitap şeklinde yayımlanmasının son derece faydalı olacağı düşünülmüştür. Bu bağlamda ilimiz "İşgücü Piyasası Analiz Çalışması Raporu" nun Giresun İş Dünyasına ve çalışma hayatını organize eden Kamu Kurum ve kuruluşlarına faydalı bir kaynak olması temennisiyle emeği geçen başta Sayın Valime, Sayın Genel Müdürüme, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulumuzun değerli üyelerine, katkı veren Sivil Toplum Kuruluşlarımıza, Üniversitemize, işverenlerimize Kamu Kurum ve Kuruluşlarımız ile tüm esnafımıza ve İl Müdürlüğümüzün değerli çalışanlarına şükranlarımı sunuyorum.

Mustafa SARI

Çalışma ve İş Kurumu
Giresun İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ..... iii

ÖNSÖZ..... v

TABLOLAR LİSTESİ..... ix

ŞEKİLLER LİSTESİ..... xi

KISALTMALAR..... Xiii

YÖNETİCİ ÖZETİ..... 1

GİRİŞ..... 5

BİRİNCİ BÖLÜM..... 7

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜMÜ..... 7

1.1. EKONOMİK VERİLER..... 7

1.2. NÜFUS GÖSTERGELERİ..... 10

1.2.1.Giresun İli Cinsiyet ve İlçelere Göre Nüfus..... 10

1.2.2.Giresun İli Nüfus Eğitim Düzeyi..... 11

1.2.3.Giresun İli Nüfusunun Yaş Dağılımı..... 12

1.3. EĞİTİM GÖSTERGELERİ..... 14

1.4. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ..... 16

1.4.1. İstihdam..... 16

1.4.2. Genç İstihdam..... 20

1.4.3. Kayıt Dışı İstihdam..... 21

1.4.4. İşsizlik..... 24

1.4.5. Genç İşsizler..... 25

1.4.6. İşgücü Dışındaki Nüfus..... 26

1.5. İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ..... 27

1.5.1. İşe Yerleştirme ve Danışmanlık Servisi..... 27

1.5.2. İşgücü Yetiştirme Servisi..... 36

1.5.3. İşsizlik Sigortası Servisi..... 40

İKİNCİ BÖLÜM..... 43
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI..... 43

2.1. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM..... 43
2.1.1. Sektörlere Göre İşyeri Sayıları..... 43
2.1.2. Sektörlere Göre Çalışan Sayıları..... 44
2.1.3. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları..... 46
2.1.4. Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı..... 46

2.2. AÇIK İŞLER..... 48
2.2.1. Sektörlere Göre Açık İşler..... 49
2.2.2. Meslek Gruplarına Göre Açık İşler..... 50
2.2.3. Mesleklere Göre Açık İş Sayıları..... 52
2.2.4. Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyleri..... 53
2.2.5. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri..... 54
2.2.6. Mesleklere Göre Açık İşlerin Karşılanma Yolları..... 54

2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER..... 55
2.3.1. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler..... 56
2.3.2. Temininde Güçlük Çekilen Meslek Grupları..... 57
2.3.3. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler..... 57
2.3.4. Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri..... 58

2.4. 2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR..... 59

2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ..... 59
2.5.1. Sektörlere Göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Artış ve Azalışı..... 60
2.5.2. Sektörlere Göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artış ve Azalışı..... 60
2.5.3. İstihdam Artışı Beklenen Meslekler..... 61
2.5.4. İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler..... 62

SONUÇ..... 63
KAYNAKÇA..... 66
EKLER..... 67
Ek 1- İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu..... 67

Ek 2- Araştırma Yöntemi…… 68
Ek 2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi…… 70
Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar……. 70
Ek 2c: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları…… 72
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü……. 73
Ek 4- Ek Tablolar……. 79

TABLOLAR LİSTESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Tablo 1.1.1. TR90 İllerinin GSYİH' ya katkısı, 2001..... 7

Tablo 1.1.2. Sektörlere Göre GSKD Artış Hızları, 2008..... 7

Tablo 1.1.3. Giresun ili GSYİH'NIN İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, 2001..... 8

Tablo 1.1.4. Giresun İli Kurulan ve Kapanan Şirket İl İstatistikleri..... 9

Tablo 1.2.1. Giresun ilinin cinsiyete ve ilçelere göre nüfus dağılımı..... 10

Tablo 1.2.2. Giresun ilindeki nüfusun eğitim düzeyi , 15+ yaş(2010-2011)..... 11

Tablo 1.3.1. Giresun ili Yeni Kayıt, Okuyan ve Mezun olan Öğrenci Sayıları..... 15

Tablo 1.4.1. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam ve İşsizlik, Bin Kişi (TR90,2011)..... 17

Tablo 1.4.2. Eğitim seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam, Bin Kişi, TR90,2011..... 18

Tablo 1.4.3. İşteki Duruma Göre İstihdam, TR90,bin kişi, 2011..... 19

Tablo 1.4.4. Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu,TR90, bin kişi, 2012..... 25

Tablo 1.4.5. İş arama sürelerine göre ilk kez iş arayanlar, TR90, bin kişi, 2011..... 25

Tablo 1.5.1. 2011 ve 2012 yılı Temel İŞKUR göstergeleri..... 28

Tablo 1.5.2. Sosyal Duruma Göre İŞKUR Verileri, 2011..... 29

Tablo 1.5.3. Yaş Gruplarına Göre İŞKUR Verileri, 2011..... 30

Tablo 1.5.4. Eğitim Durumuna Göre İŞKUR Verileri, 2011..... 32

Tablo 1.5.5. Bekleme Sürelerine Göre Kayıtlı İşsizler..... 35

Tablo 1.5.6. İş ve Meslek Danışmanları Performans..... 36

Tablo 1.5.7. Cinsiyete Göre İşgücü Yetiştirme Kursları..... 36

Tablo 1.5.8. Hükümlülere Yönelik Kurslar..... 37

Tablo 1.5.9. İşgücü Yetiştirme Kursları..... 38

Tablo 1.5.10. 2011 Yılı Mesleklere Göre Kurslar..... 39

Tablo 1.5.11. 2012 Yılı Mesleklere Göre Kurslar..... 39

Tablo 1.5.12. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları..... 40

Tablo 1.5.13. Öğrenim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları..... 41

Tablo 1.5.14. İşsizlik Sigortası Faaliyetleri..... 42

İKİNCİ BÖLÜM

Tablo 2.1.1. Sektörlere Göre Cinsiyet Dağılımı…… 45

Tablo 2.2.1. Sektörlere Göre Açık İşler…….. 49

Tablo 2.2.2. Meslek Gruplarına Göre Açık İşler……. 51

Tablo 2.3.1. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler…….. 56

Tablo 2.3.2. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler…….. 57

Tablo 2.4.1. Mesleklere Göre 2012 Yılı İçerisinde İşe Gire ve İşten Çıkarılanlar…… 59

Tablo 2.5.1. Sektörlere Göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı ve Azalışı…….. 60

Tablo 2.5.2. Sektörlere Göre 30 Haziran 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı ve Azalışı……. 61

Tablo 2.5.3. İstihdam Artışı Beklenen Meslekler…….. 61

Tablo 2.5.4. İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler…… 62

EKLER

Tablo 2.1. Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları…….. 72

Tablo 4.1. Sektörlere Göre İşe Yerleştirme, 2012……. 79

Tablo 4.2. Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler,2012……. 79

Tablo 4.3. Sektörlere Göre Açık İş Sayıları, 2012…….. 80

Tablo 4.4. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları, 2012……. 80

Tablo 4.5. Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri…….. 81

Tablo 4.6. İllerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması…… 84

ŞEKİLLER LİSTESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Grafik 1.1.1 Kamu Yatırımların İllere Göre Sektörel Dağılımı, Bin TL..... 8

Grafik 1.1.2 Firma Tipine Göre Giresun Ticaret ve Sanayi Odasına Kayıt Yaptıran Üyeler İstatistiği..... 9

Grafik 1.2.1. Giresun İli Eğitime Göre Kadın Nüfus dağılımı..... 12

Grafik 1.2.2. Giresun İli Eğitime Göre Erkek Nüfus dağılımı..... 12

Grafik 1.2.3. Giresun İli Nüfusunun yaşlara Göre Dağılımı..... 13

Grafik 1.2.4. Çocuk, Yaşlı ve Toplam Bağımlılık Oranları, Türkiye ve Giresun..... 14

Grafik 1.4.1. İşgücüne katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları 2010,2011..... 16

Grafik 1.4.2. Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranları..... 17

Grafik 1.4.3. İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım ve Tarım Dışı Dağılımı,TR90,2011..... 18

Grafik 1.4.4. Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı,TR90 2011..... 19

Grafik 1.4.5. Meslek Grubuna Göre İstihdam(%), TR90 Bölgesi..... 20

Grafik 1.4.6. Gençlerin Çalıştıkları Sektörler, TR90,%,2011..... 21

Grafik 1.4.7.Türkiye ve TR90 Tarım ve Tarım Dışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı, %, 2011..... 21

Grafik 1.4.8. Türkiye ve TR90 sektörel kayıt dışı çalışma oranı,%,2011..... 22

Grafik 1.4.9. Tarım ve tarım dışı sektörlerde cinsiyete göre kayıt dışı istihdam oranı, TR90,%,2011..... 22

Grafik 1.4.10. Eğitim Durumuna Kayıt dışılık, TR90,%,2011..... 23

Grafik 1.4.11. İşteki Duruma Göre Kayıt dışılık Oranı,TR90,%,2011..... 23

Grafik 1.4.12. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TR90,%,2011..... 24

Grafik1.4.13. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,TR90,%,2011..... 24

Grafik 1.4.14. Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, TR90, bin kişi, 2011..... 26

Grafik 1.4.15. Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,TR90,2011..... 26

Grafik 1.4.16. İşgücü Dışında Bulunma Nedeni TR90,Bin Kişi,2011..... 27

Grafik 1.5.1. Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı..... 33

Grafik 1.5.2. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı..... 34

Grafik 1.5.3 Açık İşlere Başvuranların Mesleklere Göre Dağılımı..... 34

Grafik 1.5.4. İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı..... 35

Grafik 1.5.5. İşsizlik Sigortasından Yararlananların Meslek Dağılımı..... 42

İKİNCİ BÖLÜM

Grafik 2.1.1. Sektörlere Göre İşyeri Sayıları…… 43

Grafik 2.1.2. Sektörlere göre çalışan sayıları…… 44

Grafik 2.1.3. Meslek gruplarına göre çalışan sayısı…… 46

Grafik 2.1.4. Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı…… 47

Grafik 2.1.5. Çalışanların meslek ve cinsiyet dağılımı…… 48

Grafik 2.2.1. Türkiye Geneli Açık İş İlanları…… 49

Grafik 2.2.2. Giresun İli Geneli Açık İş İlanları…… 49

Grafik 2.2.3. Sektörel İtibariyle Açık İş Oranları (%)…… 50

Grafik 2.2.4. Açık İş Oranları…… 51

Grafik 2.2.5. Türkiye Geneli Mesleklere Göre Açık İşler…… 52

Grafik 2.2.6. Giresun İli Mesleklere Göre Açık İşler…… 52

Grafik 2.2.7. Açık İşlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı…… 53

Grafik 2.2.8. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri…… 54

Grafik 2.2.9. Açık İşlerin Karşılanma Yolları…… 55

Grafik 2.2.10. Mobilya İmalatçısı – Garson Mesleklerinin Karşılaştırılması…… 55

Grafik 2.3.1. Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler…… 57

Grafik 2.3.2. Türkiye ve Giresun İl Geneli Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri…… 58

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Lahor Organizatör (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TR90: Giresun, Trabzon, Ordu, Gümüşhane, Artvin, Rize

YÖNETİCİ ÖZETİ

Giresun ilinin içerisinde yer aldığı TR90 bölgesinde genel ekonomik duruma bakıldığında, sektörlere göre Gayri Safi Katma Değer (GSKD) artışında % 64,7'lik bir oranla hizmetler sektörü ilk sırada gelmekte, bu sektörü sanayi ve tarım sektörleri takip etmektedir. TÜİK 2008 verilerine göre TR90 illeri kişi başına düşen Gayri Safi Katma Değer 9.042'dir ve İBBS-2 grupları arasında 14. Sıradadır. Giresun ili yatırım teşviklerinden aldığı pay açısından yılar içerisinde inişli çıkışlı bir tablo çizmektedir. Son 11 yıl içerisinde sabit yatırım 381 milyon TL ile en yüksek 2009 yılındadır. 2012 yılı itibariyle 202 milyon TL ile Türkiye yatırım teşvikleri içerisinde % 0,5'lik paya sahiptir. Kamu yatırımlarına bakıldığında 2011 yılında Giresun ili Türkiye sıralamasında 65. sıradayken 2012 yılında 48. sırada yer almıştır.

Giresun ilinde kurulan ve kapanan şirket istatistiklerine bakıldığında 2012 yılında 2011 yılına göre kurulan şirket sayısı % 42 (66) azalma, kapanan şirket sayısında ise % 44,2 (34) artış olmuştur.

2011 yılı nüfus verilerine göre Giresun ili göç veren bir ildir. 2011 yılı itibariyle ADNKS' ne göre ilin toplam nüfusu 419.498 kişidir. Nüfusun %49,5'i erkek, %50,5'i kadınlardan oluşmaktadır. Giresun ilinde çalışma yaşındaki (15-64) nüfus 277.641 kişidir. Bu grubun ilin toplam nüfusu içindeki oranı %66 dır. Giresun ilinde toplam nüfusun %59'u il veya ilçe merkezlerinde, %41'i ise belde veya köylerde yaşamaktadır. 2009-2010 dönemi net göç hızı -7.2 iken 2010-2011 dönemi net göç hızı -5,4'dür. Bu verilere göre Giresun ili göç hızı bir önceki yıla göre azalmıştır. Giresun ilindeki göç sayılarına baktığımızda ise 2011 yılında 17.058 kişi Giresun'a göç ederken, 19.346 kişi ise ilden ayrılmıştır. Nüfus artış hızı ilin gelişimi açısından önem arz etmektedir. Türkiye geneline bakıldığında nüfus artış hızı %13,5'tir.Giresun ili 2010 yılı nüfus artış hızı -%0,6 iken 2011 yılı nüfus artış hızı %0,05'tir.2011 yılı itibariyle nüfus artış hızı bir önceki döneme göre artış gösterirken halen Türkiye ortalamasının altındadır. 2012 yılında ise Giresun nüfus artış göstererek 419.555 kişiye yükselmiştir.

2011 yılı verilerine göre Giresun ilinde çalışan nüfus (15-64 yaş)'a ilişkin eğitim istatistiklerine bakıldığında, bu grup nüfusun büyük bölümünün (% 67) lise altı eğitimlilerden oluşmasıdır. Çalışma yaşı nüfusun en büyük oranda (%26,5) ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Bunu ilköğretim ve ortaokul veya dengi okul mezunları (%22,3) ile lise veya dengi okul mezunları (%20,4) izlemektedir. Yüksek okul/üniversite ve yüksek lisans/diploma sahibi çalışan nüfus(15-64 yaş) ise toplam içerisinde sadece %8,6'lık bir orana sahiptir. İldeki nüfusun eğitim düzeylerine göre okuma-yazma bilmeyen ve ilköğretim mezunu sayılarının azalması; buna ilaveten lise veya dengi okul, yüksek okul veya fakülte, yüksek lisans ve doktora mezunu sayılarının artması ilin eğitim seviyesi açısından olumlu bir gelişmedir. Giresun ilinde, okur-yazarlık oranı 2011 yılında erkekler için %97,4 iken, kadınlar için %87,2 olarak belirlenmiştir.

2011 yılı verilerine göre işgücü arzına ilişkin mevcut veriler büyük ağırlıkla TR90 bölgesini kapsamaktadır. TR90 bölgesinde geniş yaş grubundaki (15+ yaş) toplam nüfus 1.930.000 kişidir. 1.107.000 kişilik nüfus (% 57,3) işgücü piyasasında çalışan veya işsiz olarak yer almakta, 823.000 kişi ise (%42,7) işgücü içerisinde yer almamaktadır. İşgücünün içinde ve dışında bulunan en ağırlıklı nüfusun eğitim durumu lise altıdır.

TR90 bölgesinde işgücüne katılım oranlarına cinsiyete göre bakıldığında, kadınların işgücüne katılım oranı % 44 iken, bu oran erkekler için % 71,4'tür. Erkeklerde ve kadınlarda işgücüne katılımın en yüksek olduğu yaş aralığı 35-54'tür. İşgücünün ağırlıklı bölümünü %75'lik bir oranla lise altı düzeyindeki okullardan mezun olanlar oluşturmakta, bunu % 17'lik bir oranla lise ve dengi meslek okulundan mezun olanlar takip etmektedir. Giresun ili özelinde ise 2010 yılı itibariyle işgücüne katılım oranı % 58 ve işsizlik oranı % 6 olarak gerçekleşmiştir.

TR90 bölgesinde 2011 yılında bölgede çalışabilir nüfusun % 42,7'si işgücü dışındadır. İşgücü dışında kalan nüfusun (823.000), % 56'sını büyük bir payla kadınlar oluştururken; % 42,6'sını erkekler oluşturur. Kadın erkek arasındaki işgücü dışında kalan nüfusun en fazla olduğu eğitim seviyesi lisedir. Yüksekokul mezunu olup işgücü dışında olanlar incelenirse; kadınların oranı erkeklerin oranının iki katından fazla olduğu görülür. Kadınlarda işgücü dışında bulunma nedenleri arasında, ilk sırayı % 50 ile "ev işleri ile meşgul" alırken, ikinci sırayı % 26 ile "özürlü, yaşlı ve hasta" alır. Erkeklerde işgücü dışında bulunma nedeni arasında ilk sırayı %32 ile " eğitim ve öğretimde olanlar" alır. İşgücü dışındaki erkeklerin % 25'i emekli iken kadınlarda bu oran sadece % 2,7'dir.

Giresun ili istihdam oranı 2010 yılı itibariyle % 54,5'tir. Bu oran 2011 temel işgücü göstergelerine göre % 0,8 ile Türkiye geneline zıt olarak bir düşüş göstermektedir. 2011 itibariyle TR90 bölgesinin istihdam oranı % 53,7'dir. Giresun ili istihdam oranı da Türkiye ortalamasının (%45) üstündedir. Bölgede eğitim seviyesine göre İstihdama bakıldığında; yükseköğretim seviyesindeki pay diğerlerine göre daha fazladır. Yükseköğretimdeki ve lise ve dengi meslek okulu erkek istihdam payı kadın payına göre yüksek iken, okur-yazar olmayan eğitim seviyesindeki kadın istihdamı daha fazladır. Erkek istihdamı, eğitim düzeyi arttıkça artarken, kadın istihdamında değişkenlik görülür. Türkiye istihdamın cinsiyete göre tarım ve tarım dışı dağılımında en büyük payı % 74,5 ile tarım dışı istihdam oluştururken Giresun ilinde %53,6 ile tarım istihdamı oluşturmaktadır. Bu sonuç Giresun ilinin tarım şehri olduğunun açıkça göstermektedir. Kadın istihdamı en fazla tarımda % 78,7 (326.000) ile gözlenirken erkek istihdamı % 63,3 (393.000) ile tarım dışı sektörlerdedir. Türkiye'de tarım dışında çalışan kadın %57,8 iken Giresun'da %21,3 (88.000) tür. Giresun'da ki kadınların tarım dışı istihdamının düşük olmasının sebebi erkeklere oranla eğitim düzeyinin düşük olmasından kaynaklanır. Sektörlere göre eğitim seviyesine bakıldığında; en yüksek payı %53,5 ile tarım sektörü alırken, %31,7 ile hizmet sektörü ikinci sırayı almıştır. Tarım, sanayi ve hizmet sektöründe lise altı istihdam oranının yüksek olduğu açıkça görülmektedir. Bölge tarım yönünden gelişmiş olduğu için eğitim seviyesi düşük olanlar %97'lik payla ilk sırada gelmektedir. Hizmet sektöründe %38 ile lise altı, %31 ile lise ve dengi, %29 ile de yükseköğretim mezunları istihdam edilmiştir. Bölgede yaşa göre toplam istihdam oranları incelendiğinde; en büyük payı %70,5 ile 35-54 yaş grubu alırken, %64,5 ile 25-34 yaş grubu ikinci sırayı alır. Bu yaş gruplarında erkeklerdeki istihdam oranı kadın istihdamından daha fazladır. Toplam kadın istihdamı toplam erkek istihdamından %39,5 daha azdır. Kadın istihdamının en büyük olduğu yaş grubu ise %56,3 ile 35-54'tür.Bölgede 185 bini kadın, 181 bini erkek olmak üzere 366 bin genç bulunmaktadır. Gençlerin 100 bini %27,3 ile istihdamda yer almaktadır. Genç erkeklerin istihdam oranı %31 iken; istihdama katılan genç kadınların oranı ise %23,8'dir.

TR90 bölgesinde istihdamın % 61,8'i kayıt dışındadır. Bölgedeki kadınların %83' ü, erkeklerin ise %48' i kayıt dışı çalışmaktadır. Yıllar itibariyle kayıt dışı olan istihdamda iyileşme vardır. Tüm Türkiye'de kayıt dışı istihdamla yapılan mücadele bölgede de kendini göstermiş ve 2009 yılında % 67,2 olan kayıt dışı çalışma oranı, 2011 yılında %61,8'e gerilemiştir. İktisadi faaliyet koluna göre kayıtlılık durumuna bakıldığında bölgede tarımın istihdamdaki payının yüksek olduğu, ancak bu sektörde çalışanların %95,5'inin kayıt dışı olarak çalıştığı görülmektedir. Bölgede tarım sektöründen sonra kayıt dışı istihdamın en fazla olduğu sektörler sırasıyla hizmetler ve sanayi sektörüdür. Bu iki sektörde de kayıt dışı istihdam Türkiye ortalamasının altındadır. Bölgede en yüksek toplam kayıt dışı istihdam %97,3 ile okuma- yazma bilmeyenlerdedir. Bu grupta en büyük payı %98 ile kadınlar alırken, erkeklerin payı %92,8'dir. En düşük kayıt dışı çalışma oranı %11,3 ile yükseköğretimdedir. Bu grupta kadın ve erkek kayıt dışı çalışan oranları diğer eğitim durumlarına göre en düşük olanlarıdır. Görüldüğü gibi eğitim seviyesi arttıkça kayıt dışı istihdam da azalır. Cinsiyetler arasın farkın en yüksek olduğu grup ise lise altı eğitim seviyesidir. Bu grupta kayıt dışı çalışan kadınların oranı %93,7 iken; erkeklerdeki oranı %59,4'tür.Kadınlarda kayıt dışı istihdam oranı erkeklerin kayıt dışı oranının yaklaşık iki katıdır. Erkeklerde %48 olan kayıt dışı çalışma oranı kadınlarda %83'e yükselmektedir. Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı erkek oranı %22,6 ile Türkiye ortalamasının altında iken; kadınlarda bu oran %1,3 puanlık artışla Türkiye ortalamasının üstündedir. İşteki durumlarına göre kayıt dışı çalışan oranlarını incelersek;

ücretsiz aile işçisinde gözle görülür bir fark dikkati çekmektedir. Bunun sebeplerinden en önemlisi sektörlere göre incelediğimiz kayıt dışı çalışanların tarımda olmasıdır.

TR90 bölgesinde toplam işsizlik oranı % 6,4'tür ve bu oran erkeklerde % 7,5, kadınlarda ise 4,7'dir. İşsiz kadınlarda en büyük oran % 18,4 ile yükseköğretim mezunlarında iken; en düşük oran % 0,4 ile okuma yazma bilmeyenlerdedir. Toplamda Yükseköğretimdeki işsizlik oranı % 12,6 ile birinci sırada yer alırken; lise ve dengi okul mezunlarındaki işsizlik oranı % 8,9 ile ikinci sırada yer alır. En yüksek işsizlik oranı hem erkeklerde hem de kadınlarda 20-24 yaş grubundadır. Bu yaş grubunda toplam işsizlik oranı %23,8'dir, erkekler ve kadınlarda ise bu oran birbirine çok yakındır. Bölgedeki işsizlerin daha önce çalıştıkları sektör ve eğitim durumları incelendiğinde; toplamda en yüksek %33 ile sanayi ve hizmet sektörleri dikkat çekmektedir. Sektörlere göre incelediğimizde ise sanayi sektöründe en yüksek %34 ile ilkokul mezunlarıyken hizmet sektöründe %26 ile yüksekokul veya fakülte mezunlarıdır. İlk kez iş arayanların toplamdaki oranı % 23 iken; bu gruptaki en yüksek işsizlik oranı % 43,7 ile yüksekokul veya fakülte mezunlarıdır. İş arama sürelerine göre ilk kez iş arayanlarda; 1 yıldan az süreli iş arayanlar en yüksek oranla toplam iş arayanların %58'ini oluşturur. Bunun %73'ü erkek, %27'si kadındır. 1 yıl veya daha çok süreli iş arayanlar ise %39 ile ikinci sırada gelir. Bunun %68'i erkek, %32'si kadındır. Toplam işsizler incelendiğinde; ilk kez iş arayan erkeklerin oranı %70 iken kadınların oranı %30 dur. Görüldüğü gibi ilk kez iş arayan erkek oranı kadın oranının iki katından fazladır. Bunun sebebi, Giresun ili sosyo-ekonomik durumu ve tarım faaliyetindeki ücretsiz aile işçisi olarak kadın çalışanın yüksek olmasıdır.

İŞKUR verileri ve işe yerleştirme istatistikleri örnek sayıları da göz önüne alınarak beraber incelendiğinde, 2011 yılına bakıldığında kurum hizmetlerinden yararlanmak için yapılan 1.398.355 başvuruya karşılık 363.672 kişi istihdam edilmiştir. Giresun il genelinde 2011 verilerine göre 9.737 kişilik başvuruya karşılık 2.202 kişi istihdam edilmiştir. Bu istihdamın % 48'i kamu işe yerleştirme iken; % 52'si özel işe yerleştirmedir. Kamu ve özel işyerlerindeki istihdamı cinsiyetlere göre incelersek; işe başvuranlardan kamuda % 77 erkek, % 23 kadın, özelde ise % 50,7 erkek, % 49,3 kadın işe yerleştirilmiştir.

Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'ne ait 2012 yılının ilk on bir ayına ilişkin işgücü piyasası faaliyetlerine ilişkin verilere bakıldığında; bu dönemde Giresun ilinde toplam 11.398 başvuru olduğu görülmektedir. Alınan açık iş sayısı 3.199 iken, toplam işe yerleştirme 2.488 kişi olarak gerçekleşmiştir. İşe yerleştirmeler ağırlıklı olarak özel sektörde gerçekleşmiştir. Toplam başvuru içerisinde işe yerleştirilebilenlerin oranının %22 civarında olması ve 711 açık işe yerleştirme yapılamamış olması işgücü arzı ile talep arasında hala bir açığın var olduğunu göstermektedir.

2012 İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre, Giresun ilindeki açık iş oranı %3,6 ile Türkiye açık iş oranından (%3,3) yüksektir. Oransal olarak en fazla açık iş bulunan sektörler sırasıyla konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri (%9,9), mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler (%8,8) ve finans ve sigorta faaliyetleri (%6,9)'dir. Meslekler bazında açık iş sayısına göre yapılan sıralamada Giresun'da ilk üç sırayı sırasıyla; beden işçisi (genel), konfeksiyon işçisi ve pazarlamacı (satış elemanı) almıştır.

Ana meslek gruplarında ihtiyaç duyulan eleman sayılarına göre; teknisyenler, tekniker ve yardımcı profesyonel meslek mensupları, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, hizmet ve satış elemanları ve büro hizmetlerindeki mesleklerde çalışabilecek olanlar ilk üç sırada gelmektedir. Meslek bazında inceleme sonucunda en fazla talep edilen meslekler Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı, Garson (Servis Elemanı) ve Dikiş Makinesi Operatörü' dür.

Giresun ilinde temininde güçlük çekilen meslekler, Makineci (Dikiş), Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle), Pazarlamacı (Satış Temsilcisi), Satış Temsilcisi\Plasiyer, Konfeksiyon İşçisi şeklinde sıralanmaktadır.

İşgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre bir takım mesleklerin temininde güçlük çekilmesinin nedeni %73,3 ilgili meslekte yeterli beceriye/niteliğe sahip eleman olmaması, % 65,3 yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmaması, % 29,4 ilgili meslekte çalışacak eleman olmaması, % 10 çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ve % 7,7 önerilen ücretin az bulunması olarak belirlenmiştir.

Giresun İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre Aralık 2012 itibarıyla net istihdam artışı beklentisi % 2,0 iken, bu beklenti Haziran 2013 itibarıyla % 2,5'e yükselmektedir. 2012 yıl sonu itibari ile en yüksek net istihdam artışı beklenen sektör oranlara göre % 20,7 ile eğitim, %4,9 ile imalat ve % 4,8 ile toptan ve perakende ticarettir.

GİRİŞ

Giresun ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobil itesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Giresun ili için 10 Eylül- 31 Ekim 2012 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor üç bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Giresun işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Üçüncü bölüm, Giresun işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

Tüm raporlara ''Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1.1. EKONOMİK VERİLER

TÜİK İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR90** olarak sınıflandırılan iller Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin ve Gümüşhane'dir. TÜİK tarafından yayımlanan GSYİH' ya ilişkin olarak il bazında en güncel veri 2001 yılına aittir. Giresun ilinin ve çevre illerin 2001 yılı verilerine göre GSYH' ya katkısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Tabloda da görüldüğü gibi daha hızlı gelişme içerisinde olan il %10'luk payla Giresun'dur.

Tablo 1.1.1. TR90 İllerinin GSYİH' ya katkısı, 2001

	Cari Fiyatlarla	Cari Fiyatlarla İllerin Payı	Cari Fiyatlarla Gelişme Hızı	Cari Fiyatlarla	1987 Fiyatlarıyla	Sabit Fiyatlarla İllerin Payı	Sabit Fiyatlarla Gelişme Hızı
	Milyon TL.	%	%.	Milyon $	Milyon TL	%	%
Giresun	917.041.831	0,5	48,9	757	522.584	0,5	10
Trabzon	1.809.313.498	1	53,6	1.494	970.276	0,9	4,6
Ordu	1.147.511.138	0,6	50	947	813.733	0,7	6,3
Gümüşhane	244.837.850	0,1	40,3	202	123.162	0,1	-3,9
Artvin	490.843.717	0,3	44	405	287.630	0,3	-3,9
Rize	841.943.853	0,5	50,3	695	460.714	0,4	-1,8

Kaynak: TÜİK Gayrisafi Milli Hasıla İstatistikleri, 2001

TÜİK 2008 yılında, İBBS çerçevesinde bölgesel olarak ilk kez Türkiye'nin bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD) verilerini açıklamaya başlamıştır. TÜİK 2008 verilerine göre **TR90** illerinde kişi başına düşen Gayri Safi Katma Değer 9.042 TL'dir. **İBBS** grupları arasında 14. Sırada ve Türkiye (12.020 TL) ortalamasının altındadır.

2008 yılı verilerine göre Bölge Gayrisafi Katma Değerinin **TR90** 'a göre sektörel dağılım; tarımda 3.254.408, sanayide 4.721.127, en yüksek pay ile hizmet sektöründe 14.624.465'tir. Gayrisafi katma değer toplamı 22.600.000'dir. Sektörlerin Gayrisafi katma değer içerisindeki payı ise TR90 bölgesine göre tarımda 4,5, sanayide 2 ve hizmetlerde 2,7'dir. Türkiye sıralamasında 13. Sıradadır.

Giresun ilinin içerisinde olduğu TR90 bölgesinde ve Türkiye'de tarım, sanayi ve hizmet sektörleri arasında Hizmet sektöründe GSKD, en yüksektir.

Tablo 1.1.2. Sektörlere Göre GSKD Artış Hızları , 2008

	Hizmet	Sanayi	Tarım
Giresun	64,7	20,9	14,4
Türkiye	64,3	27,2	8,5

Kaynak;TÜİK

TÜİK 2001 verilerine göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH)'nın bazı İktisadi faaliyet Kollarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Tablodan da anlaşılacağı üzere GSYİH % 11,8'lik pay ile devlet hizmetleri tarafından yaratılmaktadır.

Tablo 1.1.3. Giresun ili GSYİH'NIN İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, 2001

İktisadi Faaliyet Kolları	Değer (Milyon TL)	Pay (%)	Gelişme Hızı (%)
Devlet Hizmetleri	107.810.360	11,8	46,7
Tarım	256.551.859	28	70,8
Sanayi	92.990.179	10,1	62
İmalat	73.055.107	8	64,9
Ticaret	109.522.462	11,9	48,3
Ulaştırma	176.655.956	19,3	59,3
Toptan Perakende Ticaret	80.453.004	8,8	45,2

Kaynak: TÜİK Kaynak; GSYİH İstatistikleri, 2001

Giresun ilinin yatırım teşviklerinden aldığı paya bakıldığında son 11 yılın sabit yatırımının 381 milyon TL ile 2009 yılında en yüksek miktara çıktığı görülür. Bu miktar Giresun ilinin toplam yatırımlardan aldığı en yüksek paydır.2012 yılında ise 202 milyon TL ile Türkiye yatırım teşvikleri içerisinde %0,5'lik paya sahiptir.

2011 yılında Giresun ili kamu yatırımları 73.230.000 TL ile 65. Sıradayken, 2012 yılında 131.168.000 TL ile 48. Sırada yer almıştır. Buradan da anlaşılacağı üzere yatırımlar artmaktadır. Bu yatırımlarda en yüksek oranlar diğer kamu hizmetleri, eğitim ve tarım sektöründedir. Eğitim sektörü, sektörlere göre kamu yatırımları dağılımında 2011 yılında 25.306.000TL ile birinci sıradayken 2012 yılında 38.898.000TL ile ikinci sırada yer almıştır. 2012 yılında ilk sırayı 43.975.000TL'lik pay ile diğer kamu hizmetleri oluşturur.

Grafik 1.1.1. Kamu Yatırımların İllere Göre Sektörel Dağılımı, Bin TL

Kaynak; TOBB

Tablo 1.1.4. Giresun İli Kurulan ve Kapanan Şirket İl İstatistikleri

Giresun İli Kurulan ve Kapanan Şirket İl İstatistikleri	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2010 YILI	107	25	90	31	20	19	8	164
2011 YILI	113	11	184	49	8	23	15	61
2012 YILI	66	5	176	29	12	34	10	51

Kaynak; TOBB

Giresun ilinde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine TOBB verileri ışığında bakıldığında;

- ✓ 2012 yılı kurulan işyeri sayısı 247 iken kapanan işyeri sayısı 95'dir.
- ✓ 2012 yılında kurulan işyerlerinin %70'ini gerçek kişi ticaret işletmesi oluşturmaktadır.
- ✓ 2012 ile 2011 yılları karşılaştırıldığında şirket sayısında %26 küçülme yaşanmıştır.
- ✓ 2012 yılında kapanan işyerlerinin %56'sını gerçek kişi ticaret işletmesi oluşturmuştur.
- ✓ Kurulan şirket sayısında; 2011 ile 2010 yılları karşılaştırıldığında %5,6'lık artış gözlenirken, 2012 ile 2011 yılı karşılaştırıldığında ise %46'lık azalış gözlenmektedir.
- ✓ 2012 ile 2011 yılları kooperatif tasfiyesi kıyaslandığında %50 artış görülürken; şirket tasfiyesinde %47'lik azalma görülmüştür.

Grafik 1.1.2. Firma Tipine Göre Giresun Ticaret ve Sanayi Odasına Kayıt Yaptıran Üyeler İstatistiği

Kaynak; Giresun TSO

Yukarıdaki grafik 1.1.1 Giresun Ticaret ve Sanayi Odasındaki toplam 2.631 işyerine ait kayıtlı üyeleri gösterir. Kayıtlı üyeler içerisinde en yüksek pay 1.244 üye işyeri ile %48'lik oranla limited şirket grubuna aittir. İkinci sırada ise 885 üye işyeri ile %33'lük oranla, şahıs şirket grubu yer alır.

Giresun ilinde Esnaf ve Sanatkarlar Odası olarak kayıtlı 34 oda faaliyet göstermektedir. Bunlardan 10 tanesi Giresun merkezdedir. Giresun Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğine kayıtlı üyelerin toplam sayısı 18.588'dir. Merkezde bulunan toplam Esnaf ve Sanatkarlar Odaları üye sayısı 7.047'dir.Esnaf ve Sanatkarlar Odaları içerisinde Giresun Madeni Sanatkarlar Odası 1.577 ile ilk sırayı alırken, Bulancak Esnaf ve Sanatkarlar Odası 1.551 ile ikinci sırayı almıştır.

1.2. GİRESUN İLİNİN NÜFUS GÖSTERGELERİ

Giresun ili göç veren bir ildir.2009-2010 dönemi net göç hızı -7,2 iken 2010-2011 dönemi net göç hızı -5,4'tür. Bu verilere göre Giresun ili göç hızı bir önceki yıla göre azalmıştır. Giresun ilindeki göç sayılarına baktığımızda ise 2011 yılında 17.058 kişi Giresun'a göç ederken, 19.346 kişi ise ilden ayrılmıştır. İl en fazla İstanbul ve Trabzon illerinden göç alırken İstanbul ve Kocaeli illerine ise göç vermektedir.

Nüfus artış hızı ilin gelişimi açısından önem arz etmektedir. Türkiye geneline bakıldığında nüfus artış hızı %13,5'tir.Giresun ili 2010 yılı nüfus artış hızı -%0,6 iken 2011 yılı nüfus artış hızı %0,05'tir.2011 yılı itibariyle nüfus artış hızı bir önceki döneme göre artış gösterirken halen Türkiye ortalamasının altındadır. 2012 yılında ise Giresun nüfus artış göstererek 419.555 kişiye yükselmiştir

1.2.1. GİRESUN İLİ CİNSİYET VE İLÇELERE GÖRE NÜFUS

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre 2012 sonu itibariyle Giresun'un toplam nüfusu 419.555 olarak belirlenmiştir. Bu sayının 207.160'ını (%49,5) erkekler, 212.395'ini (%50,5) kadınlar oluşturmaktadır. Giresun nüfusunun %40,8'i Belde/köyde yaşarken %59,2'si merkezde yaşamaktadır.

Tablo 1.2.1. Giresun ilinin cinsiyete ve ilçelere göre nüfus dağılımı

İlçelere göre il/ilçe merkezi ve belde/köy nüfusu - 2012									
	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
Giresun	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Merkez	100.712	49.845	50.867	22.417	11.231	11.186	123.129	61.076	62053
Alucra	4.250	2.106	2.144	4.573	2.267	2.306	8.823	4.373	4.450
Bulancak	39.473	19.146	20.327	21.301	10.632	10.669	60.774	29.778	30.996
Çamoluk	1.762	921	841	4.220	2.038	2.182	5.982	2.959	3.023
Çanakçı	1.700	828	872	5.217	2.593	2.624	6.917	3.421	3.496
Dereli	5.871	2.951	2.920	15.004	7.518	7.486	20.875	10.469	10.406
Doğankent	3.474	1.749	1.726	3.331	1.651	1.680	6.806	3.400	3.406
Espiye	17.413	8.598	8.815	14.397	7.068	7.329	31.810	15.666	16.144
Eynesil	7.126	3.354	3.772	5.894	2.816	3.078	13.020	6.170	6.850
Görele	15.839	7.797	8.042	14.437	7.051	7.386	30.276	14.848	15.428
Güce	2.880	1.442	1.438	5.224	2.575	2.649	804	4.017	4.087
Keşap	8.611	4.364	4.247	11.894	5.747	6.147	20.505	10.111	10.394
Piraziz	6.766	3.294	3.472	6.736	3.350	3.386	13.502	6.644	6.858
Şebinkarahisar	12.174	6.053	6.121	10.347	5.164	5.183	22.521	11.217	11.304
Tirebolu	14.828	7.379	7.449	14.886	7.261	7.625	29.714	14.640	15.074
Yağlıdere	6.077	3.056	3.021	10.720	5.315	5.405	16.797	8.371	8.426
Toplam	**248.957**	**122.883**	**126.074**	**170.598**	**84.277**	**86.321**	**419.555**	**207.160**	**212.395**

Kaynak: TÜİK, ADNKS Nüfus Sayımı Sonuçları, 2012

Açıklama: İl, ilçe, belediye, köy ve mahallelere göre nüfuslar belirlenirken: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, ilgili mevzuat ve idari kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)'nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan; idari bağlılık, tüzel kişilik ve isim değişiklikleri dikkate alınmıştır.

Giresun ilçelerine bakıldığında; 39.473 kişi ile en yüksek nüfusa sahip ilçe Bulancak iken, 1.700 kişi ile Çanakçı ilçesi en az nüfusa sahiptir. İlçe geneli nüfusuna bakıldığında kadın-erkek sayıları birbirine çok yakındır.

1.2.2. GİRESUN İLİ NÜFUS EĞİTİM DÜZEYİ

İldeki nüfusun eğitim düzeylerini inceleyecek olursak okuma-yazma bilmeyen ve ilköğretim mezunu sayılarının azalması; buna ilaveten lise veya dengi okul, yüksekokul veya fakülte, yüksek lisans ve doktora mezunu sayılarının artması ilin eğitim seviyesi açısından olumlu bir gelişmedir.

Tablo 1.2.2. Giresun ilindeki nüfusun eğitim düzeyi, 15+ yaş(2010-2011)

YIL	2010			2011		
Bitirilen eğitim düzeyi	Erkek	Kadın	**Toplam**	Erkek	Kadın	**Toplam**
Okuma yazma bilmeyen	6.058	32522	**38.580**	4.950	25.130	**30.080**
Okuma yazma bilen, okul bitirmeyen	8.790	14.575	**23.365**	9.238	21.544	**30.782**
İlkokul mezunu	45.912	45.745	**91.657**	44.148	44.376	**88.524**
İlköğretim mezunu	31.150	28.764	**59.914**	30.310	27.078	**57.388**
Ortaokul veya dengi okul mezunu	12.288	6.516	**18.804**	11.199	6.001	**17.200**
Lise veya dengi okul mezunu	37.785	27.653	**65.438**	39.685	28.567	**68.252**
Yüksekokul veya fakülte mezunu	14.329	8.366	**22.695**	16.655	10.415	**27.070**
Yüksek lisans mezunu	790	445	**1.235**	877	483	**1.360**
Doktora mezunu	187	103	**290**	197	114	**311**
Bilinmeyen	8.905	9.339	**18.244**	6.887	6.816	**13.703**
TOPLAM	**161.927**	**169.759**	**331.686**	**164.146**	**170.524**	**334.670**

Kaynak: TÜİK Nüfus İstatistikleri, 2011

Giresun ilinde, okur-yazarlık oranı 2011 yılında erkekler için %97,4 iken, kadınlar için %87,2 olarak belirlenmiştir. İldeki nüfusun eğitim düzeylerine bakacak olursak lise, lisans, lisansüstü ve doktora mezunlarının arttığını, daha alt seviyedeki öğretim mezunlarının ise azaldığını görüyoruz. Bu ilin eğitim seviyesi açısında olumlu bir gelişmedir.

2010 ve 2011 yılları erkek ve kadın eğitim düzeylerinden okuma-yazma bilmeyenler incelendiğinde (Tablo 1.2.2.); kadın oranının her iki yılda da erkeklere göre yüksek olduğu görülmektedir. Okuma- yazma bilmeyen kadın nüfusunun toplam okuma-yazma bilmeyen nüfusa oranı 2010 verilerine göre % 84 iken 2011 verilerine göre % 83 tür.

İldeki kadın nüfusun eğitim düzeyine bakıldığında (Grafik 1.2.1) okuma - yazma bilmeyen kadın nüfusun azaldığı, okuma yazma bilen okul bitirmeyen nüfusun en yüksek payla arttığı açıkça görülmektedir. Bu eğitim düzeyini 2.049 kişilik bir artışla yüksekokul veya fakülte mezunu eğitim düzeyindekiler ikinci sırada takip eder.

İldeki erkek nüfusun eğitim düzeyine bakıldığında ise (Grafik 1.2.2) yüksek okul veya fakülte mezunu 2.356 kişi ile en yüksek artışa sahipken, lise veya dengi okul mezunları 1.900 kişilik artışla ikinci sırada yer almaktadır.

Grafik 1.2.1. Giresun İli Eğitime Göre Kadın Nüfus Dağılımı

Kaynak: TÜİK Nüfus İstatistikleri, 2011

Grafik 1.2.2. Giresun İli Eğitime Göre Erkek Nüfus Dağılımı

Kaynak: TÜİK Nüfus İstatistikleri, 2011

1.2.3. GİRESUN İL NÜFUSUNUN YAŞ DAĞILIMI

Giresun ilindeki yaş dağılımında; çalışılabilir yaştaki nüfus (15-64 yaş grubu) % 66, yaşlı nüfusu (65+ yaş grubu) %14 ve çocuk nüfusu (0-14 yaş grubu) %20'dir.

Graf

nüfu

GİRESUN İL NÜFUSUNUN YAŞ BAĞIMLILIK ORANLARI

Giresun ilinin yaş dağılımı incelendiğinde çalışabilir nüfus, toplam nüfusun %66'sını oluşturmaktadır. Giresun ili yaş dağılımı ile Türkiye yaş dağılımı farlılık göstermektedir. Türkiye'nin yaşlı bağımlılık oranı 10,9 iken Giresun'un 20,8'dir.Çocuk bağımlılık oranı ise Giresun'da 30,3 iken, Türkiye'de 37,5'tir.

Grafik 1.2.4. Çocuk, Yaşlı ve Toplam Bağımlılık Oranları, Türkiye ve Giresun

Kaynak; TÜİK, ADNKS Nüfus Sayımı Sonuçları, 2011

Giresun ili ve Türkiye'nin toplam bağımlılık oranı karşılaştırıldığında; Giresun ilinin oranı 2,7 puan fazladır.

1.3. EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Giresun İli Milli Eğitim Müdürlüğü verilerine göre;

1. MEM 2012/2013 yılı verilerine göre; 405 okul, 4.873 öğretmen ve 72.355 okuyan öğrenci vardır. Öğrenci sayılarını cinsiyet olarak incelersek 34.685 kız (%48), 37.670 erkek (%52)'dir.

    1.1 İlköğretimde okuyan kız öğrencilerin, ilköğretimdeki toplam öğrenci sayısına oranı %49'dur.
    1.2 Genel Ortaöğretimdeki kız öğrencilerin, genel ortaöğretimdeki toplam öğrenci sayısına oranı %49'dur.
    1.3 Mesleki ve Teknik Ortaöğretimdeki kız öğrencilerin, Mesleki ve Teknik ve Ortaöğretimdeki toplam öğrenci sayısına oranı %43,5'tir.

2. MEM 2012/2013 eğitim-öğretim yılı verilerine göre yeni kayıt olan toplam öğrenci sayısı(11.018) toplam okuyan öğrenci sayısının(72.355) %15,2'sini oluşturmaktadır.

    2.1 Yeni kayıt olan kız öğrencilerin (5.350) yeni kayıt olan toplam öğrencilerdeki payı %45'tir.
    2.2 Yeni kayıt yaptıran kız öğrencilerin ilköğretimdeki payı %49,3, genel ortaöğretimdeki %52,4 ve mesleki ve teknik ortaöğretimde ise %43'tür.
    2.3 Yeni kayıt olan öğrenci sayıları toplamının son 3 dönemine baktığımızda; 2010/2011 eğitim-öğretim döneminde 11.900, 2011/2012 eğitim-öğretim döneminde 11.388 ve 2012/2013 eğitim-öğretim döneminde 11.018 olduğu görülür. Her yeni dönemde yeni kayıt öğrenci sayısının azaldığı açıkça görülmektedir.

3. MEM 2011/2012 eğitim-öğretim yılı verilerine göre mezun olan toplam öğrenci sayısı 11.767'dir.

   3.1 Mezun olan öğrencilerin %48'ini kız öğrenciler (5.704) oluşturur.
   3.2 Toplam mezun olan öğrenciler içinde ilköğretimden mezun olanların oranı %55,6, genel ortaöğretimden %17,4 ve mesleki ve teknik ortaöğretimden %27'dir. Mezun olan öğrenci sayısı incelendiğinde; mesleki ve teknik ortaöğretim mezununun payı genel ortaöğretimden yüksek olduğu görülür.

Tablo 1.3.1. Giresun ili Yeni Kayıt, Okuyan ve Mezun olan Öğrenci Sayıları

Öğrenci Durumu	Öğretim Yılı	İlköğretim			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
		Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam
Yeni Kayıt	2010/2011	2.618	2.769	5.387	1.255	1.172	2.427	1.763	2.323	4.086
	2011/2012	2.335	2.662	4.997	1.299	1.130	2.429	1.688	2.274	3.962
	2012/2013	2.395	2.458	4.853	1.593	1.634	3.227	1.262	1.676	2.938
Okuyan	2010/2011	22.954	24.166	47.120	5.991	6.238	12.229	5.228	7.730	12.958
	2011/2012	24.147	25.403	49.550	4.656	4.465	9.121	7.046	9.856	16.902
	2012/2013	22.558	23.730	46.288	6.758	6.968	13.726	5.369	6.972	12.341
Mezun olan	2010/2011	3.326	3.472	6.798	1.211	992	2.203	1.190	1.520	2.710
	2011/2012	3.246	3.303	6.549	1.046	1.005	2.051	1.412	1.755	3.167

Kaynak; Giresun MEM verileri, Aralık 2012

2011/2012 ilköğretim mezun sayısı ile 2012/2013 genel orta öğretim ve mesleki ve teknik ortaöğretime yeni kayıt yaptıran öğrenci sayıları karşılaştırıldığında -616'lık fark gözlenir. Bunun sebebi ilköğretimden sonra öğrencilerin mesleki çıraklık eğitimine katılması ya da erken yaşta iş hayatına atılmalarıdır.

Giresun'da bulunan ve Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olan yerleşkeler 2006 yılında 5467 sayılı Kanun ve Bakanlar Kurulu kararı ile "Giresun Üniversitesi" olmuştur. Giresun Üniversitesi 2809 sayılı Yüksek Öğretim Kurumları teşkilat Kanunu kapsamında 9 Fakülte, 3 Enstitü, 4 Yüksek Okul, 11 Meslek Yüksek Okulu, 6 Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Devlet Konservatuvarı ile faaliyet göstermektedir.

2012/2013 yılı Giresun üniversitesi bünyesinde bulunan fakülte ve yüksekokullar da öğrenim gören öğrencilerin toplam sayısı 10.937'dir. Üniversitedeki öğrencilerin %43'ünü kız, %57'sini erkek oluşturmaktadır. Üniversite kapsamında en fazla öğrenci sayısı 3.657 kişi ile eğitim fakültesindedir. Bu sayının %62'sini kızlar oluşturmaktadır. Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu'nda ise erkekler %80 ile en yüksek paya sahiptir.

1.4. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Analiz için gerekli veriler TÜİK hane halkı işgücü anketine dayanmaktadır. Bu verilerin büyük bir bölümü Giresun, Ordu, Trabzon, Rize, Artvin ve Gümüşhane illerini kapsayan TR90 bölgesinin bütününde aynıdır. Bu analiz mümkün olduğu kadar Giresun iline ait diğer verilerle özelleştirilmeye çalışılmıştır.

1.4.1. İSTİHDAM

Grafik 1.4.1. İşgücüne katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları 2010,2011

TÜİK tarafından açıklanan il bazında temel işgücü göstergelerine göre: 2010 yılı Giresun ili işgücüne katılım oranı %58, işsizlik oranı %6,4 istihdam oranı %54,5 olarak açıklanmıştır. TÜİK'in 2011 TR 90 Bölgesi Temel işgücü göstergelerine göre ise işgücüne katılım oranı %0,6'dır. İstihdam oranında %0,8'lik bir azalış olurken işsizlik oranında %0,4'lük bir artış olmuştur.

Kaynak; TÜİK 2010,2011 verileri

2011 yılı verilerine göre TR 90 bölgesi işsizlik oranı, Türkiye ortalama işsizlik oranının (%9,8) altında ve istihdam oranı da Türkiye ortalamasının (%45) üstündedir. Türkiye'de işsizlik, işgücüne katılma ve istihdam pozitif yönde değişim gösterirken, bu durum Giresun'da tam tersi yönde bir değişiklik gösterir.

Eğitim durumuna göre nüfus, istihdam ve işsizlik tablosu incelendiğinde; kurumsal olmayan çalışma çağındaki toplam nüfusun 1.930.000 olduğu görülmektedir. Bunun içindeki en büyük payı lise altındaki çalışma çağındaki nüfus 1.147.000 ile oluşturur. Yükseköğretim ise 164.000 ile en azdır. Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfusun payında lise ve dengi okulların payı lise altındaki okulların payının yaklaşık dörtte biridir. Toplam işgücünde lise altı eğitim seviyesi nüfusu en fazla iken okuma yazma bilmeyen nüfus en azdır.

Tablo 1.4.1. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam ve İşsizlik, Bin Kişi (TR90,2011)

	Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus	İşgücü	İstihdam edilenler	İssiz	İşgücüne dahil olmayan nüfus

Okuma yazma bilmeyen	292	113	112	0	180
Lise altı	1.147	664	631	33	482
Lise ve dengi meslek okulu	327	199	178	21	128
Yükseköğretim	164	131	115	17	33
Toplam	**1.930**	**1.107**	**1.036**	**71**	**823**

Kaynak; TÜİK

Bölgede eğitim seviyesine göre istihdama oranlarına bakıldığında; yükseköğretim seviyesindekilerin düzeyi diğerlerine göre daha yüksektir. Yükseköğretim ile lise ve dengi meslek okullarından mezun olanların istihdam durumuna bakıldığında erkeklerin oranının kadınlardan yüksek olduğu görülür. Okur-yazar olmayanların istihdamına bakıldığında ise kadınların oranı daha yüksektir. Erkek istihdamı, eğitim düzeyi arttıkça artarken, kadın istihdamında değişkenlik görülür.

Grafik 1.4.2. Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranları

Kaynak; TÜİK

Türkiye istihdamı grafik 1.4.3. e göre incelendiğinde; en büyük payı %74,5 ile tarım dışı istihdam oluştururken TR90 Bölgesinde % 53,6 ile tarım istihdamı oluşturmaktadır. Bu sonuç bölgenin sanayisinin az olduğunu açıkça göstermektedir. Kadın istihdamı en fazla % 78,7 (326.000) ile tarım sektöründe gözlenirken erkek istihdamı % 63,3(393.000) ile tarım dışı sektörlerde gözlenmektedir. Türkiye de tarım dışında çalışan kadın % 57,8 iken TR90 Bölgesinde % 21,3 (88.000) tür. Bölgedeki tarım dışındaki sektörlerde kadınların istihdam oranın düşük olmasının sebebi erkeklere oranla eğitim düzeyinin daha düşük olmasından kaynaklanır.

Grafik 1.4.3. İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım ve Tarım Dışı Dağılımı,TR90,2011

Kaynak; TÜİK

Tarım, sanayi ve hizmet sektöründe lise altı istihdam oranının yüksek olduğu açıkça görülmektedir. Bölge tarım yönünden gelişmiş olduğu için eğitim seviyesi düşük olanlar % 97'lik payla ilk sırada gelmektedir. Hizmet sektöründe % 38 ile lise altı, % 31 ile lise ve dengi, % 29 ile de yükseköğretim mezunları istihdam edilmiştir.

Sektörlere göre eğitim durumlarına genel olarak bakıldığında; tarım sektöründe okuma-yazma bilmeyenlerin ve lise altı eğitim seviyesindekilerin istihdamı en yüksek iken, hizmet sektöründe lise ve dengi meslek okulu ile yükseköğretim mezunlarının istihdamının yüksek olduğu görülür.

Tablo 1.4.2. Eğitim seviyesi ve Sektörlere Göre İstihdam, Bin Kişi, TR90,2011

	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Tarım	110	398	39	7	**555**
Sanayi	1	107	35	10	**153**
Hizmet	2	126	103	97	**329**
Toplam	**113**	**631**	**178**	**115**	**1.037**

Kaynak; TÜİK

Bölgede yaşa göre toplam istihdam oranları incelendiğinde; en büyük payı % 70,5 ile 35-54 yaş grubu alırken, %64,5 ile 25-34 yaş grubu ikinci sırayı alır. Bu yaş gruplarında erkeklerdeki istihdam oranı kadın istihdamından daha fazladır. Toplam kadın istihdamı, toplam erkek istihdamından %39,5 daha azdır. Kadın istihdamının en büyük olduğu yaş grubu ise %56,3 ile 35-54 arasıdır.

Grafik 1.4.4. Yaş Gruplarına Göre İstihdam Oranı,TR90 2011

Kaynak; TÜİK

İşteki durum ve istihdamın sektörel dağılımı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Kadınların yarısı ücretsiz aile işçisi olarak çalışırken; erkeklerin yarısına yakını ücretli veya yevmiyeli olarak çalışmaktadır. Kadın istihdamı en çok tarım sektöründe iken; erkeklerde bu durum hizmet sektöründedir. Toplam istihdamın sektörel dağılımına bakıldığında; en yüksek % 52 ile tarım, ikinci % 31 ile hizmet sektörüdür.

Tablo 1.4.3. İşteki Duruma Göre İstihdam, TR90,bin kişi, 2011

İşteki Duruma Göre İstihdam	Tarım			Sanayi			Hizmet			Toplam		
	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Ücretli veya yevmiyeli	1	6	**7**	14	113	**127**	63	183	**246**	78	302	**380**
İşveren veya kendi hesabına	129	192	**321**	2	23	**25**	5	69	**74**	136	284	**420**
Ücretsiz aile işçisi	196	32	**228**	0	1	**1**	4	3	**7**	200	37	**237**
Toplam	**326**	**229**	**555**	**16**	**137**	**153**	**72**	**256**	**328**	**414**	**646**	**1037**

Kaynak; TÜİK

Toplam çalışanlardan işveren veya kendi hesabına çalışanların payı % 40,5, ücretli veya yevmiyeli çalışanların payı ise %36,6'dır. Bölgede ücretsiz aile işçisi oranı % 22,9 ile Türkiye ortalamasının iki katından fazladır. Tarım sektöründeki erkeklerin % 14'ü kadınların ise % 60'ı ücretsiz aile işçisidir. Tüm sektörlerdeki erkeklerin % 45,6'sı işveren veya kendi hesabına çalışırken, kadınların % 32,9'u payla işveren veya kendi hesabına çalışan olarak çalışmaktadır.

Sanayi sektöründeki erkeklerin, ücretli veya yevmiyeli olarak % 82,5'i çalışırken; bu oran kadınlarda % 87,5'tir. Aynı sektörde erkeklerin %17'si kadınların % 12,5'i işveren veya kendi hesabına çalışandır. Sanayi sektöründe çalışanların sadece % 10,6'ı kadındır.

Hizmet sektöründe çalışan erkeklerin % 71,5'i kadınların da % 87,5'i ücretli veya yevmiyeli olarak çalışırken; erkeklerin % 27'si kadınların % 7'si işveren veya kendi hesabına çalışan ve erkeklerin yaklaşık % 1,3' kadınlarında % 6'sı ücretsiz aile işçisidir.

TR90 bölgesinde meslek gruplarına göre istihdamın ağırlıklı olduğu meslek grubu % 53,3 ile nitelikli tarım ve hayvancılıktır. Bunu %9,9 ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu izlemektedir.

Grafik 1.4.5. Meslek Grubuna Göre İstihdam(%), TR90 Bölgesi

Kaynak; TÜİK, HİA

1.4.2. GENÇ İSTİHDAM

Bölgede 185 bini kadın, 181 bini erkek olmak üzere 366 bin genç bulunmaktadır. Gençlerin 100 bini % 27,3 ile istihdamda yer almaktadır. Genç erkeklerin istihdam oranı %31 iken; istihdama katılan genç kadınların oranı ise %23,8'dir.

İstihdamın fazla olduğu tarım sektöründe de gençlerin istihdamı fazladır. Bu sektörde toplam %40'lık payın %21,4'ünü erkekler oluştururken; %63,6'sını da kadınlar oluşturur. Genç kadınların %63.6'sı tarım sektöründe çalışırken, genç erkeklerin çoğunluğu sanayi ve hizmet sektöründe çalışmaktadır. Genç kadınlar en çok tarım sektöründe çalışırken; en az sanayi sektöründe çalışmaktadır.

Grafik 1.4.6. Gençlerin Çalıştıkları Sektörler, TR90,%,2011

Kaynak: TÜİK, HİA

1.4.3. KAYIT DIŞI İSTİHDAM

Yıllar itibariyle kayıt dışı olan istihdamda iyileşme vardır. Tüm Türkiye'de kayıt dışı istihdamla yapılan mücadele bölgede de kendini göstermiş ve 2009 yılında % 67,2 olan kayıt dışı çalışma oranı, 2011 yılında % 61,8'e gerilemiştir.

Türkiye ve TR90 tarım ve tarım dışı çalışma oranlarını karşılaştırdığımızda Türkiye genelinde tarım ve tarım dışı sektörlerde kayıt dışı kalanların oranı %42 iken; Bölgede %61,8'dir. Bölge istihdamının %22,9'u tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışırken, %95,5'i tarım sektöründe kayıt dışı çalışmaktadır. Bunun sebebi bölgedeki ücretsiz aile işçisi olarak çalışmadan kaynaklanır.

Grafik 1.4.7. Türkiye ve TR90 Tarım ve Tarım Dışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı, %, 2011

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede tarım sektöründe kayıt dışı istihdam %95,5 iken; tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışma oranı sanayi sektöründe %28, hizmet sektöründe ise %20,4'tür. Bu iki sektör de de kayıt dışı istihdam Türkiye ortalamasının altındadır. Sanayi sektöründe çalışanların %70'i lise altı eğitimli iken hizmet sektöründe çalışanların %61'i lise ve yüksekokul mezunudur.

Grafik 1.4.8. Türkiye ve TR90 sektörel kayıt dışı çalışma oranı,%,2011

Kaynak; TÜİK, HİA

Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranlarında cinsiyetler arası fark, yine kadınlar aleyhine olmakla birlikte, tarımdaki gibi fazla değildir. Tarım dışında erkeklerin %22'si, kadınların da %24'ü kayıt dışı çalışmaktadır.

Kadınlarda kayıt dışı istihdam oranı erkeklerin kayıt dışı oranının yaklaşık iki katıdır. Erkeklerde %48 olan kayıt dışı çalışma oranı kadınlarda %83'e yükselmektedir. Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı erkek oranı %22,6 ile Türkiye ortalamasının altında iken; kadınlarda bu oran %1,3 puanlık artışla Türkiye ortalamasının üstündedir.

Grafik 1.4.9. Tarım ve tarım dışı sektörlerde cinsiyete göre kayıt dışı istihdam oranı, TR90,%,2011

Kaynak; TÜİK, HİA

Kayıt dışılıkta eğitim düzeylerine bakıldığında; bölgede okuma- yazma bilmeyenler % 97,3 ile en yüksek paya sahiptir. Bu grupta en büyük payı %98 ile kadınlardadır, erkeklerin payı ise %92,8'dir. En düşük kayıt dışı çalışma oranı %11,3 ile yükseköğretimdedir. Bu grupta kadın ve erkek kayıt dışı çalışan oranları diğer eğitim durumlarına göre en düşük olanlarıdır. Görüldüğü gibi eğitim seviyesi arttıkça kayıt dışı çalışma oranı azalmaktadır. Cinsiyetler arası farkın en yüksek olduğu grup ise lise altı eğitim seviyesidir. Bu grupta kayıt dışı çalışan kadınların oranı %93,7 iken; erkeklerin oranı %59,4'tür.

Grafik 1.4.10. Eğitim Durumuna Kayıt dışılık, TR90,%,2011

Kaynak; TÜİK, HİA

İşteki durumlarına göre kayıt dışı çalışanların oranlarını incelersek; ücretsiz aile işçisinde gözle görülür bir fark dikkati çekmektedir. Bunun sebeplerinden en önemlisi sektörlere göre incelediğimiz (Grafik 1.4.8) kayıt dışılığın tarımda olmasıdır. İşveren veya kendi hesabına çalışanlarda kayıt dışı çalışma oranı %79,8 ile ilk sıradadır. Ücretsiz aile işçisi olarak kayıt dışı çalışanlar ise % 97 ile ikinci sırada yer alır.

Grafik 1.4.11. İşteki Duruma Göre Kayıt dışılık Oranı,TR90,%,2011

Kaynak; TÜİK, HİA

En düşük kayıt dışı istihdam oranı ücretli ve yevmiyeli olarak çalışanlardadır. Ücretli veya yevmiyeli çalışanların %19,7'si kayıt dışı istihdam edilmektedir.

1.4.4. İŞSİZLİK

TR90 bölgesinde toplam işsizlik oranı %6,4 iken, bölgede cinsiyete göre işsizlik erkeklerde %7,5, kadınlarda % 4,7'dir. İşsiz kadınlarda en büyük pay % 18,4 ile yükseköğretim seviyesinde iken; en düşük pay % 0,4 ile okuma yazma bilmeyenlerdedir. Toplamda yükseköğretimdeki işsizlik oranı %12,6 ile birinci sırada yer alırken; lise ve dengi okul mezunlarındaki işsizlik oranı % 8,9 ile ikinci sırada yer alır. Kadın ve erkek işsizlik oranları arasındaki en büyük fark yükseköğretim de görülmektedir.

Grafik 1.4.12. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TR90,%,2011

Kaynak; TÜİK, HİA

En yüksek işsizlik oranı hem erkeklerde hem de kadınlarda 20-24 yaş grubundadır. Bu yaş grubunda toplam işsizlik oranı %23,8'dir. Erkekler ve kadınlarda işsizlik oranı birbirine çok yakındır. Kadın ve erkek işsizlik oranları incelendiğinde; aradaki farkın en çok olduğu yaş grubu 15-19'dur.Bu grupta erkek işsizlik %22,5 iken; kadınlarda %10'dur.

Grafik 1.4.13. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,TR90,%,2011

Kaynak; TÜİK, HİA

Grafik 1.4.12. ile Grafik 1.4.13. incelendiğinde; 20-24 yaş grubu işsizlik oranının yüksek olmasının sebeplerinden biri bu yaş aralığındaki yükseköğretim mezunu işsiz oranının fazla olmasıdır.

Bölgedeki işsizlerin daha önce çalıştıkları sektörlere ve eğitim durumlarına göre Tablo 1.4.4. incelendiğinde; toplamda en yüksek %33 ile sanayi ve hizmet sektörleri dikkat çekmektedir. Sektörlere göre incelediğimizde ise sanayi sektöründe en yüksek %34 ile ilkokul mezunları iken hizmet sektöründe %26 ile yüksekokul veya fakülte mezunlarıdır. İlk kez iş arayanların toplamdaki oranı %23 iken; bu gruptaki en yüksek işsizlik oranı %43,7 ile yüksekokul veya fakülte mezunlarıdır.

Eğitim durumlarına göre toplam işsizliğe bakıldığında; en yüksek oranın % 24 ile yüksekokul veya fakülte mezunlarında olduğu görülür.

Tablo 1.4.4. Daha Önce Çalışılan Faaliyete Göre İşsizlerin Eğitim Durumu, TR 90, bin kişi, 2011

	Tarım	Sanayi	Hizmet	İlk kez iş arayanlar	Toplam
Okur-yazar olmayan	0	0	0	0	0
Bir okul bitirmeyen	0	0	0	0	1
İlkokul	2	8	4	1	16
Orta veya dengi meslek okul	1	3	2	0	7
Genel lise	1	2	5	3	11
Lise dengi meslek okul	1	3	4	2	9
Yüksekokul veya fakülte	1	3	6	7	17
İlköğretim	2	3	3	2	9
Toplam	7	23	23	16	70

Kaynak; TÜİK, HİA

İş arama sürelerine göre ilk kez iş arayanlarda; en yüksek 1 yıldan az süreli iş arayanlar toplam iş arayanların %58'ini oluşturur. Bunun %73'ü erkek, %27'si kadındır. 1 yıl veya daha çok süreli iş arayanlar ise %39 ile ikinci sırada gelir. Bunun %68'i erkek, %32'si kadındır.

Toplam işsizler incelendiğinde; ilk kez iş arayan erkek oranı %70 iken kadın oranı %30 dur. Görüldüğü gibi ilk kez iş arayan erkek oranı kadın oranının iki katından fazladır. Bunun sebebi olarak, Giresun ili sosyo-ekonomik durumu, tarım faaliyetindeki ücretsiz aile işçisi olarak kadın çalışan sayısının yüksek olmasıdır.

Tablo 1.4.5. İş arama sürelerine göre ilk kez iş arayanlar, TR90, bin kişi, 2011

	Erkek	Kadın	Toplam
1 yıldan az	30	11	41
1 yıl ve daha çok	19	9	28
Toplam ilk kez iş arayan	1	1	2
Toplam işsiz	50	21	71

Kaynak; TÜİK, HİA

1.4.5. GENÇ İŞSİZLER

Genç ve yetişkin, TR90 bölgesi toplam nüfusu 1.930.000'dir. Bu nüfusun 365.000'i genç nüfustur. Bu bölgedeki genç nüfusun toplam işsizlikteki payı % 39,5'tir. Genç nüfusun istihdam oranı %27,3 iken; işsizlik oranı %22,1'dir. Genç nüfusun işgücü dışı nüfus oranı %64,9 ile yetişkin işgücü dışı nüfus oranına göre daha yüksektir. İşgücüne katılma oranı ise %35,1'dir.

Grafik 1.4.14. Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, TR90, bin kişi, 2011

Kaynak; TÜİK, HİA

1.4.6. İŞGÜCÜ DIŞINDAKİ NÜFUS

Grafik 1.4.15 ‘ e bakıldığında; 2011 yılında bölgede çalışabilir nüfusun % 42,6’sı işgücü dışındadır. İşgücü dışında kalan nüfusun(823.000), %57’sini büyük bir payla kadınlar oluştururken; % 43’ünü erkekler oluşturur. Kadın erkek arasındaki işgücü dışında kalan nüfusun en fazla olduğu eğitim seviyesi lisedir. Yüksekokul mezunu olup işgücü dışında olanlar incelenirse; kadınların oranının erkeklerin oranının iki katından fazla olduğu görülür.

Grafik 1.4.15. Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı, TR90, 2011

Kaynak; TÜİK, HİA

Kadınların işgücü dışında bulunma nedenleri arasında; ilk sırayı % 50 ile "ev işleri ile meşgul" olanlar alırken, ikinci sırayı %26 ile "özürlü, yaşlı ve hasta" olanlar alır. Erkeklerde işgücü dışında bulunma nedeni arasında ilk sırayı %32 ile " eğitim ve öğretimde olanlar" alır. İşgücü dışındaki erkeklerin %25'i emekli iken kadınlarda bu oran sadece %2,7'dir.

Grafik 1.4.16. İşgücü Dışında Bulunma Nedeni TR90,bin kişi,2011

Kaynak; TÜİK, HİA

1.5. İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu bölümde Türkiye İs Kurumu 2011 istatistik verileri ile 2012 yılına ilişkin Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verileri kullanılarak işe yerleştirme ve danışmanlık, iş gücü yetiştirme ve işsizlik sigortası hakkında bilgi verilecektir. Bu veriler incelenirken; yaş, eğitim seviyesi, cinsiyet değişkenleri kullanılarak değerlendirme yapılmıştır.

1.5.1 İŞE YERLEŞTİRME VE DANIŞMANLIK SERVİSİ

İşe yerleştirme ve danışmanlık servisi istihdamda yaşanan zorluklar, işsizlik, kişisel beklentilerin değişmesi gibi sebeplerle iş arayanlara ve işverenlere hizmet sunar. Bu kapsamda Giresun ilinde kayıtlı işgücü hakkında bazı temel göstergeler bu bölümde verilecektir.

İŞE YERLEŞTİRME

Türkiye geneli 2011 yılı istatistiklerine bakıldığında kurum hizmetlerinden yararlanmak için yapılan 1.398.355 başvuruy*a* karşılık 363.672 kişi istihdam edilmiştir.

- Giresun genelinde 2011 verilerine göre; 9.737 kişilik başvuruya karşılık 2.202 kişi istihdam edilmiştir. 2012 verilerine göre ise % 27'lik bir artışla 12.372 kişilik başvuruya karşılık 2.665 kişi istihdam edilmiştir.
- 2011 yılında yayınlanan 2.648 açık işlerin %40'ı kamu, %60'ı özel işler iken 2012 yılında yayınlanan 3.400 açık işlerin %39'u kamu, %61'i özel işlerdedir. Kamudaki işlerde %24'lük bir artış gözlenirken özel işlerde %31'lik artış gözlenmektedir.

- 2011 yılı işe yerleştirmede kadın payı % 37 iken erkek payı %63'tür. 2012 yılında ise kadın payı %36 iken erkek payı %64'tür.
- Kişisel duruma göre işe yerleştirmelere bakıldığında; 2011 yılında % 95 ile normal statüdekiler en büyük payı alırken özürlü ve eski hükümlünün payı %5'tir. 2012 yılında ise %98 ile normal statü, %3 ile de özürlü ve eski hükümlüdür.
- 2012 yılında kayıtlı işgücü %55'lik bir artışla 22.868 kişiye ulaşmıştır. Bu sayının %44'ünü kadınlar, %66'sını erkekler oluşturur.
- 2012 yılında kayıtlı işsiz sayısı 13.158 kişiden %19'luk artışla 15.663 kayıtlı işsize ulaşmıştır.

Genel olarak aşağıdaki tablo incelendiğinde; 2012 yılında başvuru, işe yerleştirme, kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsiz sayılarında artış gözlenmiştir. Azalış ise sadece özürlü işe yerleştirmelerinde gözlenmektedir.

Tablo 1.5.1. 2011 ve 2012 yılı Temel İŞKUR göstergeleri

	2011 YILI TEMEL GÖSTERGELERİ			2012 YILI TEMEL GÖSTERGELERİ			Artış ve Azalış %
	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	
BAŞVURU	4.332	5.405	**9.737**	5.389	6.983	**12.372**	**%27**
Normal	4.024	5.212	**9.236**	5.313	6.714	**12.027**	**%30**
Özürlü+Eski Hükümlü	308	193	**501**	76	269	**345**	**-%31**
AÇIK İŞ			**2.648**			**3.400**	**%28**
Kamu			**1.068**			**1.322**	**%24**
Özel			**1.580**			**2.078**	**%31**
İŞE YERLEŞTİRME	810	1.392	**2.202**	954	1.711	**2.665**	**%21**
Kamu	242	808	**1.050**	263	1086	**1349**	**%28**
Özel	568	584	**1.152**	691	625	**1316**	**%24**
Normal	810	1.392	**2.202**	939	1.668	**2.607**	**%18**
Özürlü	25	73	**98**	15	37	**52**	**-%47**
Eski Hükümlü	0	1	**1**	0	6	**6**	**%500**
KAYITLI İŞGÜCÜ	6.497	8.292	**14.789**	10.092	12.766	**22.868**	**%55**
KAYITLI İŞSİZ	5.963	7.195	**13.158**	7.260	8.403	**15.663**	**%19**

Kaynak; İŞKUR

Sosyal Duruma Göre ;

- 2011 yılı Giresun'daki açık işlere başvuruda bulunanların %55,5'i erkek, %44,5 kadın iken; bu oran Türkiye'de erkeklerde %61,5, kadınlarda %38,5'tir. 2012 yılında ise Giresun'daki açık işlere başvuruların %43'ünü kadınlar, %57'sini erkekler oluşturur.
- Özürlü ve eski hükümlü başvurularını incelersek; 2011 yılı verilerine göre Giresun 'da %1 ve Türkiye'de %2,6, 2012 yılı verilerine göre Giresun'da %3'tür. Toplam başvurudaki özürlü ve eski hükümlü paylarının çok düşük olduğu görülür.
- Giresun il genelinde kişisel durumuna göre işe yerleştirmelere bakıldığında; 2011 yılında %95

ile normal olanlar en büyük payı alırken; özürlü ve eski hükümlü olanların payı %5'tir. 2012 yılında ise %98 ile normal olanlar, %2 ile özürlü ve eski hükümlülerdir. 2011 yılı Türkiye verilerinde ise %89 ile normal olanlar en büyük payı alırken; özürlü ve eski hükümlü olanların payı %11'dir.

- 2011 yılı Türkiye'de yerleştirilen özürlüler içinde kadının payı %15 iken; Giresun'da yerleştirilen özürlüler içinde kadın payı 2011 yılında %25,5, 2012 yılında %29 ile Türkiye ortalamasının üzerindedir.
- Kayıtlı işgücü sayıları ışığında 2011 yılı Türkiye geneli özürlü ve eski hükümlü payı %4,8 iken; Giresun ilinde bu pay hem 2011 hem 2012 yılında %3,3 ile Türkiye ortalamasının altındadır. Kayıtlı işgücündeki kadın oranı Giresun'da son iki yılda %44 iken; Türkiye'de %36,4'tür.

Tablo 1.5.2. Sosyal Duruma Göre İŞKUR Verileri, 2011/2012

	2011-2012 YILLARI SOSYAL DURUMAGÖRE BAŞVURU, İŞE YERLEŞTİRME VE KAYITLI İŞGÜCÜ								
	TÜRKİYE (2011)								
Sosyal Durum	Başvuru			İşe Yerleştirme			Kayıtlı İşgücü		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Normal	837.579	524.049	1.361.631	229.089	95.997	325.086	1.314.917	771.026	2.084.943
Özürlü	21.085	14.066	35.151	32.642	5.707	38.349	69.228	26.748	95.976
Eski Hükümlü	1.542	31	1.573	233	4	237	11.021	205	11.226
Genel Toplam	860.206	538.146	1.398.355	261.964	101.708	363.672	1.395.166	797.979	2.192.145
	GİRESUN (2011)								
Sosyal Durum	Başvuru			İşe Yerleştirme			Kayıtlı İşgücü		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Normal	5.335	4.298	9.633	1.318	785	2.103	7.930	6.358	14.288
Özürlü	63	34	97	73	25	98	306	138	444
Eski Hükümlü	7	0	7	1	0	1	56	1	57
Genel Toplam	5.405	4.332	9.737	1.392	810	2.202	8.292	6.497	14.789
	GİRESUN (2012)								
Sosyal Durum	Başvuru			İşe Yerleştirme			Kayıtlı İşgücü		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Normal	6.714	5.313	12.027	1.668	939	2.607	12.001	9.878	21.879
Özürlü	269	76	345	37	15	52	470	179	649
Eski Hükümlü	42	1	43	6	0	6	94	1	95
Genel Toplam	6.983	5.389	12.372	1.711	954	2.665	12.565	10.058	22.623

Kaynak; 2011 İstatistik Yıllığı, 2012 İŞKUR Verileri

2012 yılı Giresun İş Kurumuna kayıtlı işsiz sayısı 15.663'tür. Bu kayıtlı işsizlerden normal statüde olanlar 15.152 (%96,8)kişi, özürlü olanlar 455 (%2,9)kişi ve eski hükümlüler 56 (%0,3) kişidir. Cinsiyet grubuna göre incelendiğinde;

- Normal statüde olanların %47'si kadın, %53'ü erkektir.
- Özürlü olanların %27'si kadın, %73'ü erkektir.
- Eski hükümlülerde ise kayıtlı işsizlerin tamamını erkekler oluşturur.

Yaş Grubuna Göre ;

- Türkiye ve Giresun geneli yaş gruplarına göre başvuru sayılarına bakıldığında en büyük pay 20-24 yaş arasındadır. Giresun'da bu pay 2011 yılında %29, 2012 yılında %24,8 iken; Türkiye'de %27,5'tir. Bu oranlar birbirine benzerlik gösterir.
- İşe yerleştirme sayıları incelendiğinde; 20-24 yaş grubu en büyük payı Giresun'da 2011 yılında %26,5, 2012 yılında %23,8'dir. Bu payların yarısından fazlasını erkekler oluşturmaktadır. 2011 yılında Türkiye'de en fazla işe yerleştirme %24,5 ile 20-24 yaş grubundadır ve bu payın %70,2'si erkektir.
- 2011 yılı verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı Türkiye'de %22,8, Giresun'da %25 ile en fazla 20-24 yaş grubunda iken; 2012 yılı Giresun'daki kayıtlı işsizler en fazla %21,5 ile 25-29 yaş grubundadır.

Giresun ili istatistikleri sonucuna göre başvuru, işe yerleştirme ve kayıtlı işsiz faaliyetleri Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülür. Bu oranların yüksek olması Giresun ilindeki işsizliğin Türkiye ortalamasından düşük olduğunun kanıtıdır.

Tablo 1.5.3. Yaş Gruplarına Göre İŞKUR Verileri, 2011

	2011-2012 YILLARI YAŞ GRUPLARINA GÖRE BAŞVURU, İŞE YERLEŞTİRME VE KAYITLI İŞGÜCÜ								
	TÜRKİYE (2011)								
Yaş Grubu	Başvuru			İşe Yerleştirme			Kayıtlı İşsiz		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	88.679	57.124	145.803	14.548	8.275	22.823	68.429	46.043	114.472
20-24	233.756	152.189	385.945	62.576	26.543	89.119	247.269	172.764	420.033
25-29	176.068	100.232	276.300	64.140	20.786	84.926	264.822	153.694	418.516
30-34	120.014	80.295	200.309	47.250	17.341	64.591	205.178	123.269	328.447
35-39	84.317	62.732	147.049	30.922	13.525	44.447	141.973	90.129	232.102
40-44	65.247	41.183	106.430	20.240	8.531	28.771	99.784	58.333	158.117
45-49	51.722	25.102	76.824	14.099	4.634	18.733	73.440	34.283	107.723
50-54	20.688	10.034	30.722	5.027	1.502	6.529	23.297	13.197	36.494
55-59	12.070	4.884	16.954	2.308	447	2.755	12.421	5.896	18.317
60-64	4.759	2.694	7.453	666	105	771	4.481	3.108	7.589
65 VE DAHA BÜYÜK	2.886	1.680	4.566	188	19	207	1.834	1.321	3.155
Genel Toplam	860.206	538.149	1.398.355	261.964	101.708	363.672	1.142.928	702.037	1.844.965

	GİRESUN (2011)								
Yaş Grubu	Başvuru			İşe Yerleştirme			Kayıtlı İşsiz		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	502	412	914	106	77	183	381	348	729
20-24	1.538	1.298	2.836	385	200	585	1.793	1.641	3.434
25-29	1.003	688	1.691	280	138	418	1.591	1.210	2.801
30-34	666	641	1.307	223	154	377	1.176	977	2.153
35-39	595	523	1.118	136	107	243	862	783	1.645
40-44	492	367	859	140	75	215	682	522	1.204
45-49	406	237	643	91	46	137	505	288	793
50-54	110	98	208	24	8	32	116	118	234
55-59	60	42	102	6	5	11	61	45	106
60-64	17	14	31	1	0	1	13	16	29
65 VE DAHA BÜYÜK	16	12	28	0	0	0	15	15	30
Genel Toplam	5.405	4.332	9.737	1.392	810	2.202	7.195	5.963	13.158
	GİRESUN (2012)								
Yaş Grubu	Başvuru			İşe Yerleştirme			Kayıtlı İşsiz		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	454	385	839	117	63	180	199	182	381
20-24	1.662	1.413	3.075	391	244	635	1.658	1.655	3.313
25-29	1.522	1.009	2.531	377	169	507	1.838	1.536	3.374
30-34	1.143	900	2.043	266	162	428	1.387	1.214	2.601
35-39	788	726	1.514	215	139	354	1.136	998	2.134
40-44	669	530	1.199	173	120	293	944	806	1.750
45-49	507	275	782	120	42	162	781	491	1.272
50-54	147	105	252	36	11	47	287	241	528
55-59	71	30	101	15	2	17	125	82	207
60-64	9	11	20	1	1	2	20	33	53
65 VE DAHA BÜYÜK	11	5	16	0	1	1	28	22	50
Genel Toplam	6.983	5.389	12.372	1.711	954	2.665	8.403	7.260	15.663

Kaynak; 2011 İstatistik Yıllığı, 2012 İŞKUR Verileri

Eğitim Duruma Göre ;

- Eğitim durumlarına göre yapılan başvuru sayılarına bakıldığında; Giresun ili için en fazla başvuru 2011 yılında % 48, 2012 yılında %50 ile ilköğretim mezunları tarafından yapıldığı gözlenirken, Türkiye geneli ilköğretim mezunları içerisinde ise bu pay 2011 yılında %44'tür.
- İşe yerleştirme ve kayıtlı işsizlerin öğrenim durumlarına bakıldığında; hem Türkiye'de hem de Giresun'daki en fazla kişi sayısını ilköğretim mezunları oluşturur.
- Türkiye'de ve Giresun'da öğrenim düzeyleri arttıkça başvuru, işe yerleştirme ve kayıtlı işsiz sayısında azalma olur. (Okur-yazar olmayanlar bu değerlendirmeye dahil değildir.)

Tablo 1.5.4. Eğitim Durumuna Göre İŞKUR Verileri, 2011

	2011-2012 YILLARI EĞİTİM DURUMUNA GÖRE BAŞVURU, İŞE YERLEŞTİRME VE KAYITLI İŞGÜCÜ								
	TÜRKİYE (2011)								
Öğrenim Durumu	Başvuru			İşe Yerleştirme			Kayıtlı İşsiz		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur Yazar Olmayan	121.838	89.370	211.208	3.833	1.958	5.791	59.864	49.061	108.925
Okur Yazar	45.789	20.081	65.870	9.844	5.102	14.946	27.268	17.163	44.431
İlköğretim	401.353	208.684	610.037	145.898	52.444	198.342	568.980	271.659	840.639
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	203.848	138.938	342.786	80.434	29.175	109.609	344.996	227.123	572.119
Ön lisans	39.907	41.224	81.131	14.554	8.155	22.709	73.084	74.798	147.882
Lisans	45.590	37.742	83.332	7.232	4.749	11.981	66.289	59.343	125.632
Yüksek Lisans	1.775	2.039	3.814	160	122	282	2.309	2.790	5.099
Doktora	106	71	177	9	3	12	138	100	238
Genel Toplam	860.206	538.149	1.398.355	261.964	101.708	363.672	1.142.928	702.037	1.844.965
	GİRESUN (2011)								
Öğrenim Durumu	Başvuru			İşe Yerleştirme			Kayıtlı İşsiz		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur Yazar Olmayan	791	549	1.340	18	4	22	461	424	885
Okur Yazar	114	150	264	53	98	151	75	134	209
İlköğretim	2.675	1.982	4.657	808	463	1.271	3.496	2.577	6.073
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	1.356	1.144	2.500	392	187	579	2.312	1.908	4.220
Ön lisans	279	338	617	94	50	144	528	643	1.171
Lisans	182	163	345	25	8	33	312	264	576
Yüksek Lisans	8	5	13	2	0	2	10	12	22
Doktora	0	1	1	0	0	0	1	1	2
Genel Toplam	5.405	4.332	9.737	1.392	810	2.202	7.195	5.963	13.158
	GİRESUN (2012)								
Öğrenim Durumu	Başvuru			İşe Yerleştirme			Kayıtlı İşsiz		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur Yazar Olmayan	51	61	112	3	2	5	124	175	299
Okur Yazar	58	88	146	26	32	58	72	131	203
İlköğretim	3.556	2.637	6.193	1.076	643	1.842	4.342	3.354	7.696
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	2.268	1.580	3.848	458	203	661	2.555	2.159	4.714
Ön lisans	604	648	1.252	96	63	159	733	925	1.658
Lisans	433	371	804	52	11	63	565	502	1.067
Yüksek Lisans	11	5	16	0	0	0	11	13	24
Doktora	1	0	1	0	0	0	1	1	2
Genel Toplam	6.982	5.389	12.372	1.711	954	2.665	8.403	7.260	15.663

Kaynak; 2011 İstatistik Yıllığı, 2012 İŞKUR Verileri

Mesleklere Göre Kayıtlı İşsizler;

Çalışma ve İş Kurumu Giresun verilerine göre 2012 yılında kayıtlı işsizler(15.663 kişi) incelendiğinde; en fazla sayıya sahip ilk 10 meslek aşağıda grafik şeklinde verilmiştir. Kayıtlı işsizlerde en büyük payı %27 ile Beden İşçisi (Genel) alırken; Büro Memuru (Genel) %9 ile ikinci sırayı, Beden İşçisi (Temizlik) %5,5 ile üçüncü sırayı almaktadır.

Grafik 1.5.1. Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Kaynak; İŞKUR

Mesleklere Göre Açık İşler ;

2012 yılında Giresun genelinde İş Kurumu aracılığıyla 3.400 açık iş ilanı yayınlanmıştır. Bu ilanlar mesleklere göre incelendiğinde; Grafik 1.5.1. e göre Duvarcı mesleğindeki kayıtlı işsizler ilk 10 a bile giremezken Grafik 1.5.2. ye göre en fazla açık iş ilanı %19,7 ile Duvarcı mesleğindedir. Bu duruma benzer diğer bir örnek de Bahçıvan mesleğindedir. Bahçıvan olarak da kayıtlı işsizimiz ilk 10 a giremezken açık iş ilanlarında %9,7 ile dördüncü sıradadır.

Grafik 1.5.2. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Kaynak; İŞKUR

Mesleklere Göre Açık İşlere Başvurular ;

Aşağıdaki grafikte 2012 yılı Giresun geneli 3.400 olan açık iş ilanına başvuru yapan 12.372 kişinin meslek dağılımı görülmektedir. Başvuru yapanların içinde en büyük payı %24 ile Beden İşçisi (Genel) alır. Bunu Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) takip eder.

Kayıtlı işsizler ile açık işlere başvuru yapan meslek dağılımı benzerlik göstermektedir.

Grafik 1.5.3 Açık İşlere Başvuranların Mesleklere Göre Dağılımı

Kaynak; İŞKUR

Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler;

Son olarak işe yerleştirmelerin meslek dağılımlarını incelersek; 2012 yılı içerisinde Giresun ilinde açılan 3.400 açık iş ilanına 2.665 kişi yerleştirilmiştir. Bunlardan 674'ü Duvarcı, 356'sı Bahçıvan ve 303'ü Konfeksiyon İşçisidir. Bu ilk üç meslek tüm işe yerleştirmelerin yarısını oluşturur.

Grafik 1.5.4. İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

Kaynak; İŞKUR

Bekleme Sürelerine Göre Kayıtlı İşsizler;

Giresun geneli İş Kurumuna kayıtlı 15.663 işsiz, bekleme sürelerine göre incelendiğinde; 2012 yılında kurumumuza kaydını yaptıran ve herhangi bir işe yerleştirilemeyen kişi sayısı(7.627) toplam işsizlerin yarısını oluşturur. Bu işsizlerin 2.745(%36)'i işten ayrılıp işsizlik sigortasına başvurmuştur. İşsizlik ödeneğine başvurarak bu haktan yararlananlar ise 1.733 kişidir.

Kurumumuza kayıtlı işsizlere meslek edindirmek üzere düzenlenen kurslar ile son bir yılda 3.405 kişiye kurs hizmeti verilmiş, bunlardan %55,4(1.886)'ü istihdam edilmiştir.

2012 yılı Aralık ayında kurumumuza 569 kişi iş arayan olarak kayıt yaptırmış bunların 6'sı kamu, 171'i özel olmak üzere toplam 177(%32) kişi İş Kurumu aracılığıyla istihdam edilmiştir.

Tablo 1.5.5.Bekleme Sürelerine Göre Kayıtlı İşsizler

KAYITLI İŞSİZ			
BEKLEME SÜRESİ	**KİŞİ SAYISI**	**BEKLEME SÜRESİ**	**KİŞİ SAYISI**
30 Gün ve az	569	**2 - 3 YIL**	1.405
1 - 2 AY	788	**3 - 4 YIL**	633
2 - 3 AY	830	**4 - 5 YIL**	202
3 - 4 AY	934	**5 - 6 YIL**	206
4 - 5 AY	441	**6 - 7 YIL**	51
5 - 6 AY	613	**7 - 8 YIL**	18
6 - 7 AY	619	**8 - 9 YIL**	26
7 - 8 AY	510	**9 - 10 YIL**	20
8 - 12 AY	2.323	**10 YILDAN FAZLA**	25
1 - 2 YIL	5.450	**GENEL TOPLAM**	15.663

Kaynak; İŞKUR

DANIŞMANLIK

2011 ile 2012 yıllarının İş ve Meslek danışmanlığı verileri incelendiğinde;

- Bireysel görüşme sayısı 2012 yılında %11'lik bir azalış göstererek 821'den 728'e düşmüştür.
- Sınıf/Grup Görüşmeleri ile Veli Toplantısı son iki yılda hiç yapılmamıştır.
- Danışmanlarca yapılan ziyaret sayıları incelendiğinde; 2012 yılında işyerlerine yapılan ziyaret 684, eğitim-öğretim kurumlarına yapılan ziyaret ise 22'dir.
- Aşağıdaki 1.5.5. nolu tabloya bakıldığında; iş arama becerileri, ile ilgili görüşmelerde 2011yılında 2 grupla(173 kişi) görüşme yapılırken 2012 yılında 6 grupla(590 kişi) görüşme yapılmıştır.

Tablo 1.5.6. İş ve Meslek Danışmanları Performans

	Bireysel Görüşme Sayısı	Sınıf/Grup Görüşmeleri		Danışmanlarca Yapılan Ziyaret Sayısı		Veli Toplantı Sayısı	İş Arama Becerileri	
		Sınıf+Grup Sayısı	Sınıf+Grup Mevcudu	İş Yeri	Eğitim Öğretim Kurumu		Grup Sayısı	Grup Mevcudu
2011	821	0	0	1	0	0	2	173
2012	728	0	0	684	22	0	6	590

Kaynak; İŞKUR

1.5.2. İŞGÜCÜ YETİŞTİRME SERVİSİ

Türkiye İş Kurumu; istihdamın korunması, artırılması, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesi ile işsizliğin azaltılmasına yardımcı olmak amacıyla işgücü yetiştirme ve uyum hizmetleri yürütmektedir. Bu etkinlikler, "Kuruma kayıtlı işsizlerin iş piyasası ihtiyaçları doğrultusunda istihdam edilebilirliklerinin artırılarak; iş bulmalarının kolaylaştırılmasına, işe yerleştirilmesine ve kendi işlerini kurmalarına yönelik girişimcilik, meslek edindirme, mesleklerini geliştirme ve değiştirme eğitimlerine rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini toplum yararına çalışma programları ile çalışan işgücüne ilişkin eğitim seminerlerini" kapsamaktadır.

Tablo 1.5.7. Cinsiyete Göre İşgücü Yetiştirme Kursları

İşgücü Yetiştirme Kursları				
		Türkiye(2011)	Giresun (2011)	Giresun (2012)
Kurs sayısı		16.594	187	316
Katılımcı sayısı	Erkek	147.109	1.230	1.718
	Kadın	102.907	997	1.687
	Toplam	**250.016**	**2.227**	**3.405**

Kaynak; İŞKUR

2011 yılında Giresun ilinde toplam 187 işgücü yetiştirme kursu açılmıştır. Açılan kurs sayısı Türkiye genelinde açılan kursların %1,1'ini oluşturmaktadır. 2012 yılında Giresun ilinde açılan kurs sayısı 316'dir. 2011 yılında açılan kurslara toplam 2.227 kişi katılmıştır. Bunların %55'i erkek katılımcı iken; % 45'i kadın katılımcıdır.2012 yılında açılan 316 kursa toplam 3.405 kişi katılmıştır. Katılımcıların %50,4'ünü erkekler, %49,6'sını kadınlar oluşturur.

2012 yılında Giresun ilindeki açılan kurs sayısı 2011 yılına göre % 69 artış göstermiş, 1.178 kişiye daha fazla eğitim verilerek; bu kişilere yeni meslekler edindirilip bu kişilerin iş hayatına atılmaları sağlanmıştır.

2011 verilerine göre;

- Türkiye genelinde açılan kurs sayısı(3.180) en fazla UMEM Projesi/İEP iken; Giresun İl genelinde en fazla stajdadır.
- Türkiye genelinde katılımcı sayısının(60.695) en fazla olduğu kurs İşgücü yetiştirme kursları iken; Giresun il genelinde TYÇP/İşgücü yetiştirme kurslarındadır.
- Türkiye genelinde hükümlülere yönelik kurs sayısı 315 ile %1,8 iken Giresun genelinde bu sayı 10 ile %5,3'tür.

Giresun il verilerine göre;

- Giresun 2011 verilerine bakıldığında; il genelinde açılan UMEM Projesi/İEP kurs sayısı 3 iken, 2012 yılsonunda bu sayı 4 katı ile 12'ye ulaşmıştır.
- 2011 yılında il genelinde açılan 54 İşgücü yetiştirme kursları/TYÇP programları ile 736 katılımcıya hizmet verilmiştir. 2012 yılsonunda ise 104 kurs açılmış ve 1.835 katılımcıya hizmet verilmiştir.
- Staj programları 2011 ve 2012 yılında açılan kurs sayısı bakımından ilk sırayı almıştır ve 2012 yılında bir önceki yıla göre iki buçuk katına çıkmıştır.
- Girişimcilik, Özürlü kursları ve Hibe projeleri ile ilgili 2011 yılında toplam 27 kurs düzenlenirken; 2012 yılında 2 kurs düzenlenerek 36 katılımcıya hizmet verilmiştir. Ayrıca eski hükümlülere yönelik kurs ise son 2 yılda düzenlenmemiştir.

Tablo 1.5.8. Hükümlülere Yönelik Kurslar

Hükümlülere Yönelik Kurslar (2012)	
Meslek	**Kişi**
Bilgisayar İşletmeni	11
Bilgisayar İşletmeni	14
Toplam	25

Kaynak; İŞKUR

- 2012 yılında hükümlülere yönelik açılan 2 kursta 25 katılımcıya Bilgisayar İşletmeni mesleğinde eğitim verilerek, katılımcıların ileriki hayatlarında kendilerine daha kolay iş bulmaları amaçlanmıştır.

Tablo 1.5.9. İşgücü Yetiştirme Kursları

İşgücü Yetiştirme Kursları				
		Türkiye (2011)	Giresun (2011)	Giresun (2012)
UMEM Projesi/İEP	Kurs Sayısı	3.180	3	12
	Katılımcı sayısı	10.745	12	231
Staj	Kurs Sayısı	2.658	65	155
	Katılımcı sayısı	5.511	121	361
İşgücü Yetiştirme Kursları/İstihdam Garantili	Kurs Sayısı	2.652	25	7
	Katılımcı sayısı	60.695	517	189
İşgücü Yetiştirme Kursları/TYÇP	Kurs Sayısı	2.293	54	104
	Katılımcı sayısı	59.906	736	1.835
UMEM Projesi	Kurs Sayısı	1.746	5	18
	Katılımcı sayısı	27.309	74	426
İşgücü Yetiştirme Kursları/Genel	Kurs Sayısı	1.212	7	16
	Katılımcı sayısı	26.985	127	302
Girişimcilik	Kurs Sayısı	872	9	1
	Katılımcı sayısı	23.314	208	26
Özürlü Kursları	Kurs Sayısı	434	1	1
	Katılımcı sayısı	4.240	9	10
Hibe Projeleri	Kurs Sayısı	396	8	0
	Katılımcı sayısı	11.432	312	0
Hükümlülere Yönelik Kurslar	Kurs Sayısı	315	10	2
	Katılımcı sayısı	4.218	113	25
Eski Hükümlülere Yönelik Kurslar	Kurs Sayısı	20	0	0
	Katılımcı sayısı	220	0	0

Kaynak; İŞKUR

2011 yılında Giresun ilinde UMEM Projesinde en fazla katılımcının olduğu meslek 40 kişilik olan "çorap örme makinesi operatörü" dür. UMEM/İEP de ise en fazla katılımcının olduğu meslek 7 kişilik olan "gaz altı kaynakçısı" dır.

Tablo 1.5.10. 2011 Yılı Mesleklere Göre Kurslar

UMEM Projesi		UMEM/İEP	
Meslek	**Kişi**	**Meslek**	**Kişi**
Gaz altı kaynakçısı	11	Gaz altı kaynakçısı	7
Mobilya imalatçısı/Mobilyacı	10	Mobilya imalatçısı/Mobilyacı	5
Elektrik tesisatçısı (bina)	13		
Çorap örme makinesi operatörü	40		
TOPLAM	**74**	**TOPLAM**	**12**

Kaynak; İŞKUR

Giresun ilinde 2012 yılında UMEM Projesi ve UMEM/İEP de en fazla katılımcıya sahip olan meslek "dikiş makinesi operatörlüğü" dür. Bu meslekteki katılımcı sayısı UMEM Projesinde 286, UMEM/İEP de 145'tir.

Tablo 1.5.11. 2012 Yılı Mesleklere Göre Kurslar

UMEM Projesi		UMEM/İEP	
Meslek	**Kişi**	**Meslek**	**Kişi**
Dikiş makinesi operatörü	286	Dikiş makinesi operatörü	145
Gaz altı kaynakçısı	16	Gaz altı kaynakçısı	12
Mobilya tasarımcısı	11	Mobilya tasarımcısı	4
Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	15	Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	14
Mobilya döşemecisi	10	Çorap örme makinesi operatörü	56
Çorap örme makinesi operatörü	88		
TOPLAM	**426**	**TOPLAM**	**231**

Kaynak; İŞKUR

2011-2012 yıllarında açılan kursların meslek dağılımı incelendiğinde;

- "Dikiş makinesi operatörlüğü" mesleğinde 2011 yılında hiç kurs düzenlenmemişken; 2012 yılında en fazla katılımcıya sahip olan meslek olarak dikkat çekmektedir.
- 2011 yılında "elektrik tesisatçısı (bina)"mesleğinde kurs düzenlenirken; 2012 yılında bu meslekte bir kurs düzenlenmemiştir.
- 2011 yılında "mobilya imalatçısı" mesleğinde kurs düzenlenirken; 2012 yılında ise "mobilya tasarımcısı ve döşemecisi" mesleklerinde kurslar düzenlenmiştir.
- 2011 yılından farklı olarak 2012 yılında "Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)" mesleğinde kurslar düzenlenerek işgücüne yetişmiş elemanlar sağlanmıştır.

1.5.3. İŞSİZLİK SİGORTASI SERVİSİ

Türkiye Çalışma ve İş Kurumu İşsizlik Sigortası Servisi, kişinin bir işyerinde çalışırken, çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösterir.

Tablo 1.5.12. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları

Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları			
		Türkiye (2011)	**Giresun (2011)**
15-19	**Erkek**	1.472	2
	Kadın	694	1
20-24	**Erkek**	23.237	77
	Kadın	18.378	92
25-29	**Erkek**	70.336	285
	Kadın	33.797	138
30-34	**Erkek**	77.797	317
	Kadın	29.712	107
35-39	**Erkek**	58.067	237
	Kadın	20.020	57
40-44	**Erkek**	44.511	178
	Kadın	13.226	59
45-49	**Erkek**	30.049	149
	Kadın	6.928	37
50-54	**Erkek**	6.280	35
	Kadın	2.600	22
55-59	**Erkek**	2.665	26
	Kadın	710	4
60-64	**Erkek**	422	0
	Kadın	132	1
65+	**Erkek**	171	0
	Kadın	34	0
TOPLAM		**441.238**	**1.824**

Kaynak; İŞKUR

Giresun ili 2011 yılı yaş gruplarına göre işsizlik ödeneği başvuruşları tablosu incelendiğinde;

- Giresun ilinde yapılan toplam 1.824 başvurunun Türkiye genelinde yapılan başvuruların (444.238) %0,4'ü olduğu görülür.
- Cinsiyete göre incelendiğinde ise işsizlik ödeneği için başvuranların 518 kişi ile %28'ini kadınlar, 1306 kişi ile %72'sini erkekler oluşturur.
- İl genelinde işsizlik ödeneği için en çok başvuru yapan yaş grubu 25-29 ile 30-34 yaş grubudur. Türkiye genelinde de yine işsizlik ödeneği başvurusu yapanların en çoğu 30-34 yaş grubudur.
- 20-24 yaş grubunda işsizlik ödeneği için başvuru yapanların %54,4'ünü kadınlar oluşturur ve sadece bu yaş grubunda kadın oranı erkek oranından fazladır.

Giresun ilinde işsizlik ödeneğine eğitim durumuna göre başvuru yapanlar tablo 1.5.13. de verilmiştir. Tablo incelendiğinde;

- Türkiye geneli 2011 işsizlik ödeneği başvurularında ki en yüksek payı %51 ile ilköğretim mezunları oluşturur. Giresun ilinde de 2011 yılı işsizlik ödeneği başvurularını %53 ile İlköğretim mezunları oluşturur.
- Giresun ili 2011 yılında işsizlik ödeneğine başvuru yapan ilköğretim mezunu kadın sayısı, erkeklerin dörtte biridir.
- Giresun işsizlik ödeneği başvurularında 2012 ile 2011 yıllarını incelersek; 2012 yılında bir önceki yıla göre işsizlik ödeneğine başvuru %5 azalmıştır.
- 2012 lisans mezunlarından işsizlik ödeneğine başvuru yapanlarda bir önceki yıla göre %98,6'lık bir azalış görülür.

Tablo 1.5.13. Öğrenim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları

Öğrenim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları					
				GİRESUN TOPLAM	
		Türkiye (2011)	Giresun (2011)	2011	2012
Okur yazar olmayan	Erkek	5.118	15	30	8
	Kadın	3.104	15		
Okur yazar	Erkek	3.822	7	14	15
	Kadın	1.602	7		
İlköğretim	Erkek	179.366	783	970	968
	Kadın	45.367	187		
Ortaöğretim	Erkek	89.683	390	608	561
	Kadın	44.845	218		
Ön lisans	Erkek	14.302	66	125	180
	Kadın	13.579	59		
Lisans	Erkek	21.698	43	74	1
	Kadın	16.721	31		
Yüksek Lisans	Erkek	961	1	2	0
	Kadın	966	1		
Doktora	Erkek	57	1	1	0
	Kadın	47	0		
TOPLAM		**441.238**	**1.824**	**1.824**	**1.733**

Kaynak; İŞKUR

İşsizlik ödeneği hak eden kişilerin meslek dağılımına bakıldığında; en çok işsizlik sigortasından yararlanan meslek 231 kişi ile Beden İşçisi (Genel)'dir. Bu mesleği 55 kişi ile Büro Memuru, 39 kişi ile Şoför, 24 kişi ile Muhasebeci ve 18 kişi ile Satış Temsilcisi izlemektedir.

Grafik 1.5.5. İşsizlik Sigortasından Yararlananların Meslek Dağılımı

Kaynak; İŞKUR

Aşağıdaki tabloda Giresun ve Türkiye geneli 2011 ve 2012 yılındaki işsizlik ödeneği biten, devam eden, kesilen sayıları verilmiştir.

- Giresun genelinde; 2011 yılında 1.824 kişi işsizlik ödeneğine başvuruda bulunmuş, 1.607 kişi bu haktan yararlanırken 218 kişi başvuru yaptığı halde ödenek almayı hak edememiştir. 2012 yılında ise 2.693 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, 1.733 kişi işsizlik ödeneği almayı hak ederken 964 kişi hak edememiştir.
- Türkiye genelinde; 2011 yılında 319.647 kişi işsizlik ödeneğine başvuruda bulunurken 2012 yılında ise 365.719 kişi başvuruda bulunmuştur.
- 2012 yılında bir önceki yıla göre işsizlik ödeneği alan sayısında Türkiye'de %14'lük bir artış gözlenirken Giresun'da %8'lik artış gözlenmiştir.

Tablo 1.5.14. İşsizlik Sigortası Faaliyetleri

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ		İÖ Ödemesi Biten Sayısı	İÖ Ödemesi Devam Eden Sayısı	İÖ Ödemesi Kesilen Sayısı	TOPLAM
2011	GİRESUN	365	796	446	1.607
	TÜRKİYE	69.380	141.510	108.757	319.647
2012	GİRESUN	425	711	597	1.733
	TÜRKİYE	75.032	168.835	121.852	365.719

Kaynak; İŞKUR

Giresun'daki kayıtlı işsizler göz önüne alındığında; 15.663 kayıtlı işsizden son bir yıldır işsiz olan 7.627 kişi içerisinde 1.733(%23)'ü işsizlik sigortasından faydalanmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

Giresun ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırmasının sonuçlarını 5 ana başlık altında ve Türkiye genelindeki sonuçları ile karşılaştırarak incelemek mümkündür. Bu başlıklar işyerleri ve mevcut istihdam, açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler, 2012 yılında işe giriş-çıkışlar, gelecek dönem istihdam beklentileridir.

2.1. İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

2.1.1. SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERİ SAYILARI

Araştırma sonuçlarına göre iş yerlerinin büyük çoğunluğu Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 37 sini Toptan ve Perakende Ticaret, 20'sini İmalat ve 12'sini inşaat sektörü oluşturmaktadır. Üç sektördeki işyerlerinin toplamı araştırmaya cevap veren işyerlerinin %69' unu oluşturmaktadır. Türkiye genelinde ise sıralama İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat şeklindedir.

Aşağıdaki grafikte görüldüğü gibi 1-9 arası çalışanı olan işyerleri ve 10-49 arası çalışanı olan işyerlerinin en çok faaliyet gösterdikleri alan Toptan ve Perakende Ticaret iken 50 + çalışanı olan işyerlerinin en çok faaliyet gösterdikleri alan İmalat sektörüdür.

Grafik 2.1.1. Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

Sonuç olarak “Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtları ve Motosiklet” sektörlerinde mikro işletmeler yaygın iken ; “İmalat” sektöründe orta ölçekli işletmelerin yaygın olduğu ve “ İnşaat” sektöründe ise mikro ve orta ölçekli işletmelerin ağırlıklarının birbirine yakın olduğu anlaşılmaktadır.

2.1.2. SEKTÖRLERE GÖRE ÇALIŞAN SAYILARI

Anket yapılan işyerlerinin çalışan kişi sayıları incelendiğinde 16.190 kişinin 10.734’ünün erkek, 5456’sının kadın olduğu görülür. Yüzdelik dilimde bakıldığında ise toplam çalışanın %66’sını erkekler; %34’ünü kadınlar oluşturur. Türkiye genelindeki kadın çalışanların oranı %25 iken; erkek çalışanların oranı %75’tir. Giresun’da kadınları çalışanlar içerisindeki oranı Türkiye genelindeki oranın üzerindedir.

Grafik 2.1.2. Sektörlere göre çalışan sayıları

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

Sektörel bazda bakıldığında çalışanların %29’u İmalat sektörü, %28’i Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, % 12’si ise İnşaat sektöründe çalışmaktadır. İl genelinde Toptan ve Perakende sektörüne bağlı işyeri sayısı fazla iken çalışan sayılarına bakıldığında imalat sektöründe çalışan sayısının Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe çalışan sayılarından daha fazla olduğu görülmektedir. İmalat sektöründeki işyerleri toptan ve perakende ticaret sektörlerine göre daha büyüktür.

Tablo 2.1.1. Sektörlere Göre Cinsiyet Dağılımı

SEKTÖR	Toplam erkek	Toplam kadın	Genel Toplam	Yüzde Oranları
BİLGİ VE İLETİŞİM	17	8	25	%0,2
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	279	64	343	%2,1
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	45	0	45	%0,3
EĞİTİM	281	257	538	%3,3
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	301	181	482	%3,0
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	30	11	41	%0,3
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	314	207	521	%3,2
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	14	17	31	%0,2
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	286	3	289	%1,8
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	82	23	105	%0,6
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	3054	1409	4463	%27,6
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	543	71	614	%3,8
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	824	459	1283	%7,9
İMALAT	2535	2137	4672	%28,9
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	280	531	811	%5,0
İNŞAAT	1849	78	1927	%11,9
GENEL TOPLAM :	**10734**	**5456**	**16190**	%100

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi kadın çalışanların fazla olduğu ilk üç sektöre bakıldığında Giresun ilinde çalışan kadınların yaklaşık olarak % 39'u İmalat sektöründe, % 26'sı, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe, %10'u İnsan Sağlığı ve sosyal Hizmet Faaliyet sektöründe istihdam edilmektedir. Bu durum Giresun ilindeki kadın çalışanların çalışma hayatındaki yerlerini açıkça göstermektedir. Kadın çalışan sayılarının az olmasının nedenlerinin arasında işyerlerinin kurumsal yapıya kavuşmamış olması, kadınların niteliklerinin yetersiz olması ve iş piyasasının gerektirdiği niteliklere sahip olmaması gösterilebilir.

Çalışan kadın sayıları ile erkek sayıları karşılaştırılacak olursa sadece iki sektörde kadın sayılarının fazla olduğu görülür. Bu sektörler; %65 ile İnsan Sağılığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, % 55 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor'dur.

Çalışan erkeklerin sektörel dağılımına bakıldığında %28'inin Toptan ve Perakende Ticaret Sektöründe, %24'ünün İmalat Sektöründe, %17'sinin İnşaat Sektöründe olduğu görülmektedir. Çalışan sayısının en fazla olduğu İmalat sektörüne bakıldığında bu sektörde çalışanların %46'sı kadın iken %54'Ü erkektir.

2.1.3. MESLEK GRUPLARINA GÖRE ÇALIŞAN SAYISI

Giresun il genelinde çalışanların mesleklere göre dağılımı aşağıdaki grafikte belirtilmiştir.

Grafik 2.1.3. Meslek gruplarına göre çalışan sayısı

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

İl genelinde çalışanların mesleklere göre dağılımına bakıldığında nitelik gerektirmeyen meslekler %32 ile ilk sırayı almıştır. Bu meslek grubunu %15 ile sanatkârlar ve ilgili işlerle çalışanlar takip etmektedir. Türkiye genelinde de en fazla çalışılan meslek grubu nitelik gerektirmeyen mesleklerdir. Ancak oranı Giresun ili kadar (% 24,7) yüksek değildir.

2.1.4. ÇALIŞANLARIN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI

Giresun ilinde düzenlenen işgücü piyasası analizi sonuçlarına göre işyerlerinde istihdamın en fazla olduğu meslek grubu Beden İşçisi(Genel)'dir. Bu meslek grubunu Beden İşçisi(Temizlik) ve Şoför-Yük Taşıma Hizmetleri izlemektedir.

İşgücü piyasası analizi sonuçlarına bakıldığında ilimizde çalışan sayılarının %14'ünü Beden İşçisi(Genel) oluşturur. Giresun ekonomisi daha çok fındık ve çay üretimine dayandığı için Beden İşçisi(Genel)'nin sayısı fazladır.

Grafik 2.1.4. Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı

Yukarıdaki grafikte görülen meslek dağılımı, cinsiyetlere göre incelendiğinde kadın çalışan sayılarının %24'ü Beden İşçisi(Genel), %8,i1'i Beden İşçisi(Temizlik) ve %5,2'si Sekreter'dir. Çalışan erkek sayılarını incelersek %9,8'nin Beden İşçisi(İnşaat), %9,2'sinin Beden İşçisi(Genel) ve %5,5'i Şoför-Yük Taşıma Hizmetleri olduğunu görürüz.

Grafik 2.1.5. Çalışanların meslek ve cinsiyet dağılımı

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

2.1.5. nolu grafiğe bakıldığında Giresun ilinde yapılan çalışmalar sonucunda elde ettiğimiz çalışan sayılarının cinsiyete göre dağılımında çalışan sayısının en fazla olduğu ilk 10 mesleği görmekteyiz. Görüldüğü gibi Beden İşçisi(Genel) olarak çalışanların %57'sini kadınlar oluştururken; %43'ünü erkekler oluşturur. Kadın çalışan oranlarının yüksek oluğu diğer meslekler ise; %51 ile Beden İşçisi(Temizlik) ve %87 ile Sekreterliktir.

Giresun ilinde kadınların yüksek oranda Beden işçisi(Genel) olarak istihdam edilmesinin temel nedeni bölgenin sosyo-ekonomik yapısıdır.

2.2. AÇIK İŞLER

Türkiye genelinde toplam 215.243 açık iş ilanı bulunmaktadır. Giresun ilinde referans döneminde 605 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Aşağıdaki grafiktede görüldüğü gibi Türkiye genelindeki açık iş sayılarının %36'sını İmalat, %12'sini İnşaat ve %12'sini Toptan ve Perakende Ticaret oluşturur.

Giresun il genelinde açık iş sayısını gösteren grafik incelendiğinde ilk sırayı %35 ile İmalat alırken bunu %27 ile Toptan ve Perakende Ticaret ve %10 ile Konaklama ve Yiyecek Faaliyetleri takip etmektedir.

Grafik 2.2.1. Türkiye Geneli Açık İş

Grafik 2.2.2. Giresun İli Geneli Açık İş

Kaynak: Türkiye İPA Verileri,2012

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

Yukarıdaki tabloda yer alan açık iş ilanlarına bakıldığında; ilk sırada yer alan İmalat sektöründeki ihtiyaç, oransal olarak Türkiye ve Giresun genelinde birbirine yakındır.

2.2.1. SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLER

Türkiye geneli işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre sektörlerin açık iş ve çalışan sayılarına bakıldığında; 1-9 arasında çalışanı olan işletmelerin açık iş oranları %7, 10-49 arasında çalışanı olan işletmelerin açık iş oranı %40 ve 50 üzeri çalışanı olan işletmelerin açık iş oranı %53'tür.

Aşağıdaki tabloda Giresun geneli açık iş ilanlarının sektörlere göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 2.2.1. Sektörlere Göre Açık İşler

SEKTÖR	Toplam	Yüzde Oranları
BİLGİ VE İLETİŞİM	1	0,2%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	7	1,2%
EĞİTİM	32	5,3%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	36	6,0%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	57	9,4%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	1	0,2%
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	20	3,3%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	10	1,7%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	165	27,3%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	32	5,3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	3	0,5%
İMALAT	211	34,9%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	11	1,8%
İNŞAAT	20	3,3%
Genel Toplam:	**605**	100%

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

Araştırmaya katılan işyerlerinden aldığımız verileri incelediğimizde toplam açık iş sayısını çalışan sayısına göre oranlarsak; 1-9 çalışanı olan işyerlerindeki açık iş oranı %8, 10-49 çalışanı olan işyerlerindeki açık iş oranı %75 ve 50 üzeri çalışanı olan işyerlerindeki açık iş oranı %17'dir. Türkiye

genelinde açık iş oranı %53 ile 50 üzerinde çalışan sayısı olan işyerlerinde en fazla iken; Giresun ilinde %75 ile 10-49 çalışan sayısı olan işyerlerindedir.

Giresun ilinde anket uygulanan işyerlerinde açık iş oranı[1] %3,6'dır. Türkiye geneli açık iş oranı ise % 3,3'dür. Giresun açık iş potansiyeli Türkiye genelinin üzerindedir. Açık iş oranı itibariyle önde gelen sektör Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Sektörde açık iş oranı % 9,9'dur. Daha sonra sırası ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile finans ve sigorta faaliyetleri sektörleri gelmektedir. Çalışanın en fazla olduğu sektör olan imalat sektöründe açık iş oranı % 4,3'dür.

Grafik 2.2.3. Sektörler İtibarıyla Açık İş Oranları (%)

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

2.2.2. MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLER

Türkiye geneli işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre; sektörlerdeki açık iş sayılarının meslek grupları oranına bakıldığında en çok açık iş ilanının Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundadır. Açık işlerin % 24,7'si ilgili meslek grubundadır. Daha sonra ise tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile nitelik gerektirmeyen meslekler gelmektedir..

Aşağıdaki tabloda mesleklere göre Giresun geneli açık iş dağılımı verilmiştir.

Tablo 2.2.2. Meslek Gruplarına Göre Açık İşler

[1] Açık iş oranı (AİO) açık olan toplam pozisyonların oranını ölçer ve şu şekilde ifade edilir:
AİO = Açık İşlerin Sayısı / (Mevcut Çalışanların Sayısı + Açık İşlerin Sayısı) * 100.

MESLEK GRUP	Toplam	Yüzde Oranları
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	46	%7.6
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	65	%10.7
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	148	%24.5
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	1	%0.2
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	77	%12.7
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	119	%19.7
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	74	%12.2
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	74	%12.2
YÖNETİCİLER	1	%0.2
GENEL TOPLAM:	**605**	

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

Araştırma sonucunda il genelindeki işletmelerin meslek gruplarına göre açık iş dağılımları incelendiğinde; en fazla açığın %25 ile Nitelik Gerektirmeyen işlerde olduğu görülür. %20 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ikinci sırada gelmektedir. Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları %0.2 ile son sıradadır.

Meslek gruplarına göre açık iş oranları incelendiğinde Türkiye genelinde en yüksek açık iş oranı sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubundadır.

Grafik 2.2.4. Açık İş Oranları (%)

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

İlde en yüksek açık iş oranı teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubundadır. Daha sonra ise sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu gelmektedir. Nitelik gerektirmeyen mesleklerde açık iş oranı % 2,7'dir. Bu oran il genelinin altındadır

2.2.3. MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYILARI

2.2.5 ve 2.2.6 nolu grafiğe bakıldığında Türkiye Geneli ve Giresun ilinde yapılan işgücü piyasası araştırma sonucunda elde edilen çalışan sayılarının mesleklere göre açık iş ilanlarının en fazla olduğu ilk 10 meslek görülmektedir.

Grafik 2.2.5.Türkiye Geneli Mesleklere Göre Açık İşler

Kaynak: Türkiye İPA Verileri, 2012

Grafik 2.2.6.Giresun İli Mesleklere Göre Açık İşler

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

Anketin yapıldığı zaman diliminde işyerlerinin en fazla ihtiyaç duyduğu açık iş oranı Türkiye genelinde %9 ile Giresun genelinde % 19 ile Beden İşçisi(Genel) olarak saptanmıştır. Türkiye genelinde İkinci sırada %5.37 ile Makineci(dikiş), üçüncü sırada %5.34 ile İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle) gelir. Giresun il genelinde ise ikinci sırada %8 ile Konfeksiyon İşçisi, üçüncü sırada ise %7.4 ile Pazarlamacı(Satış temsilcisi) yer almaktadır.

Örneğin; Türkiye geneli mesleklere göre toplam açık iş dağılımında dördüncü sırada Güvenlik Görevlisi varken Giresun il geneli toplam açık iş dağılımında Güvenlik Görevlisi ilk 10'a bile girememiştir. Bu durumun nedeni Giresun il genelindeki Güvenlik Görevlisi olarak iş arayan profilinin fazla olmasından kaynaklanmaktadır.

2.2.4. AÇIK İŞLER İÇİN TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYLERİ

İl genelinde düzenlenen anket sonucunda ihtiyaç duyulan meslekler için talep edilen eğitim düzeylerine yukarıdaki tabloda yer verilmiştir. Elde edilen verilere göre il genelinde toplam 605 açık iş bulmaktadır. Açık işlerin ilk üçünü; %38 öğrenim durumu ile lise altı, %22 ile genel lise, %10 ile de farketmez seçenekleri oluşturur.

Eğitim düzeylerine bakıldığında; Pazarlamacı meslek grubunda eğitim düzeyi oranı %91 ile genel lise seçilirken, Beden İşçisi(Genel) oranı %97 ile lise altı ve Büro Memuru oranı %46 ile lisans seçilmiştir. Mobilya İmalatçısı'nda %41 ile meslek lisesi ve yine %41 ile farketmez eğitim düzeyi olarak seçildiği görülür. Bu durum işverenler tarafından öğrenim durumunun dikkate alınmadığının aynı zamanda işverenlerin eğitimden ziyade tecrübeli elemanları tercih ettiklerinin göstergesi olabilir.

Aşağıdaki grafik incelendiğinde; işverenlerin eğitim düzeyi beklentisi lise altı seviyesi için en yüksektir. Çıraklık eğitim ve lisansüstü eğitim düzeylerinden ise beklentilerinin olmadığı görülür. Bunun nedeni eğitim düzeyi lise altı olanların sayısının lisans ve lisansüstü olanlardan fazla olmasıdır. Ayrıca sanayinin yeterince gelişmemesi de bu durumun nedeni olarak gösterilebilir.

Grafik 2.2.7. Açık İşlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

2.2.5. AÇIK İŞLER İÇİN TALEP EDİLEN BECERİ DÜZEYLERİ

Türkiye geneli işletmelere yapılan işgücü piyasası analizi oranı sonucunda işverenlerin iş arayan profilinde dikkat ettikleri beceriler sıralamasında en yüksek oranı %70,9 ile mesleki bilgi becerisi oluşturur. Bunların ardından tercih edilen bir diğer beceriler ise %70,1 ile fiziksel ve bedensel beceridir.

Giresun ilinde araştırmaya katılan işletmelerin çalışanlarında tercih ettikleri becerileri; %91,2 ile mesleki bilgi, %24 ile fiziksel ve bedensel beceri, %14 ile iletişim ve ifade, %13,6 ile hesap yapabilme becerisi oluşturur.

Grafik 2.2.8. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri (%)

Kaynak; İPA 2012

2.2.6. MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN KARŞILANMA YOLLARI

Türkiye İPA araştırması sonuçlarına göre Türkiye'deki işletmelerin büyük bir çoğunluğunun (% 55,7) işgücü ihtiyacını, akraba-eş dost ve kendi imkânlarıyla karşılama yoluna gittiği görülür. İŞKUR ise % 42'lik payla işgücü ihtiyacını karşılama da ikinci sırada yer alır.

Grafik 2.2.9. Açık İşlerin Karşılanma Yolları (%)

Kaynak; İPA 2012

Giresun İli verilerine bakıldığında; işverenlerin % 64,1'i akraba-eş dost, % 35,4'ü İŞKUR, % 13,9'u İnternet Siteleri ve % 12,1 'i Gazete ile işgücü ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır.

Grafik 2.2.10. Mobilya İmalatçısı – Garson Mesleklerinin Karşılaştırılması

Giresun İl geneli Mesleklere göre açık iş ilanlarının karşılanma yolları incelendiğinde İŞKUR aracılığıyla en çok tercih edilen mesleğin %91 ile Beden İşçisi (Genel) olduğu tespit edilmiştir.

Yandaki grafikte Giresun ili işgücü piyasası analiz sonuçlarında elde ettiğimiz Garson ve Mobilya imalatçısı mesleklerinin karşılanma yolları kıyaslanmıştır

Görüldüğü gibi iki meslekte de açık işlerin en büyük karşılama payını akraba-eş dost seçeneği oluşturmaktadır.

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Giresun il genelinde araştırmaya katılan 642 işletmeden toplamda 16.190 kişinin çalıştığı tespit edilmiştir. Giresun genelinde temininde güçlük çekilen personel; 156 farklı meslekten 940 kişidir.

2.3.1. SEKTÖRLERE GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Türkiye genelinde yapılan çalışma sonucunda eleman temininde güçlük çekilen kişilerin %34'ü İmalat sektöründe, % 13'ü toptan ve perakende ticaret, % 10,1'i konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti sektörlerindedir.

Giresun il geneli anket kapsamında yer alan işletmelerin sektörlere göre temininde güçlük çekilen meslek dağılımında toplam verilerdeki en büyük payı %34.25 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü alır. Bu veriyi %33.4 ile İmalat sektörü takip etmektedir.

Tablo 2.3.1. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

SEKTÖR	Toplam	Yüzde Oranları
BİLGİ VE İLETİŞİM	3	%0.32
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	22	%2.34
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	13	%1.38
EĞİTİM	24	%2.55
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	19	%2.02
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	2	%0.21
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	55	%5.85
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	1	%0.11
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	19	%2.02
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	5	%0.53
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	%0
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	322	%34.25
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	36	%3.83
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	11	%1.17
İMALAT	314	%33.4
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	42	%4.47
İNŞAAT	52	%5.53
Giresun Genel Toplam	**940**	

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

2.3.2. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEK GRUPLARI

Türkiye genelinde yapılan anketler sonucunda ulaşılan verilerden toplamda %21 ile Tesis - Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda eleman temininde güçlük yaşanmaktadır. Çalışan sayılarına göre bakıldığında ise;

Giresun il geneli anket kapsamında incelenen işyerlerinin %29'u Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda eleman temininde güçlük çekerken; %23'ü Tesis ve Makine Operatörleri meslek grubunda güçlük çekmektedir.

Grafik 2.3.1. Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

2.3.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Türkiye geneli temininde güçlük çekilen meslekler dağılımı incelendiğinde en fazla payın Beden İşçisi (Genel)'ne ait olduğu görülür. Makineciler(dikiş) ise bu mesleği takip eder.

Giresun İl genelinde araştırmaya katılan işletmeler incelendiğinde personel ihtiyacı duyan işletmelerin "Makineci" ve "Diğer İmalat ve İlgili İşler(Elle)"'de daha fazla olduğu görülür. Meslekler içinde oransal olarak da en çok ihtiyaç duyulanların %13 ile Makineci ve %7 ile de Diğer İmalat ve İlgili İşler(Elle) olduğu görülür.

Tablo 2.3.2. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Türkiye		Giresun	
Makineci (Dikiş)	17205	Makineci (Dikiş)	123
Beden İşçisi (Genel)	16945	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	65
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	15813	Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	52
Garson (Servis Elemanı)	12817	Satış Temsilcisi/plasiyer	42
Güvenlik Görevlisi	11557	Konfeksiyon İşçisi	39
Gaz Altı Kaynakçısı	7372	Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	29
Şoför-Yük Taşıma	7214	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	27
Aşçı	6227	Garson (Servis Elemanı)	23
Bilgisayar Yazılım Teknisyeni	5252	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	20
Temizlik Görevlisi	4426	Şoför-Yük Taşıma	20
Hemşire	4397	Hemşire	17
İş Makineleri Operatörü	4337	Muhasebeci	14
CNC Tezgah Operatörü	4050	Elektrik Teknisyeni	14

Beden İşçisi (İnşaat)	3979	Zihinsel Engelliler Öğr.-Özel Eğitim	14
Kompleci-Dokumacı (Dok.Mak. Opr.)	3779	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	12
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	3551	Hamal	12
Elektrik Teknikeri	3162	Ortacı	11
Elektrikçi (Diğer)	2891	Plastik Doğramacı /PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	11
Muhasebeci	2849	Beden İşçisi (İnşaat)	10
Mermer İşçisi	2621	Marangoz	10

Kaynak; İPA Verileri, 2012

2.3.4. MESLEKLERİN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ

Türkiye geneli anket çalışması verilerine bakıldığında işverenlerin eleman temin ederken karşılaştıkları zorluklar arasında ilk sırayı; işverenin aradığı beceriye /niteliğe sahip eleman bulunamaması almaktadır. Bunu meslekte yeterli sayıda ve iş tecrübesine sahip personel bulunamaması takip etmektedir.

Giresun işverenlerine yapılan işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre; işverenlerin talep ettiği, iş arayanların sahip olduğu mesleklerin temininde güçlük çekme nedenlerinin başında yeterli beceriye/niteliğe sahip eleman olmaması yer almaktadır. Bu nedenin ardından meslekte yeterli sayıda eleman olmaması ve iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gelir.

Grafik 2.3.2. Türkiye ve Giresun İl Geneli Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri (%)

Kaynak; İPA Verileri, 2012

Türkiye geneli ve Giresun genelindeki yapılan işgücü piyasası araştırması sonuçlarında elde edilen verilere göre; eleman temininde güçlük çekilmesinin en önemli nedeni "beceri/niteliğe sahip eleman olmaması" olduğu tespit edilmiştir.

2.4. 2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

Aşağıdaki tabloda mesleklere göre 2012 yılı içerisinde işe alınan personellerin dağılımı gösterilmektedir. Anket düzenlenen işyerlerinde toplam 3.004 kişi işe girerken 2.396 kişi işten çıkmıştır. Sektörler incelendiğinde; en çok dikkati çeken sektörlerden İmalat sektörü, 973 kişiyi istihdam ederken 8 kişiyi işten çıkarmış, Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor sektörü ise 9 kişiyi istihdam ederken 653 kişiyi işten çıkarmıştır.

Tablo 2.4.1. Mesleklere Göre 2012 Yılı İçerisinde İşe Giren ve İşten Çıkarılanlar

SEKTÖR	İşe Giren	İşten Çıkan	Fark
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	0	2
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	103	30	73
EĞİTİM	84	1	83
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	1	79	-78
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	22	50	-28
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	9	7	2
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	189	115	74
İMALAT	973	8	965
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	41	166	-125
İNŞAAT	458	13	445
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	75	0	75
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	9	653	-644
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	190	66	124
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	10	56	-46
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	836	-836
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	779	23	756
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	59	292	-233
Genel Toplam:	**3004**	**2396**	**608**

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

2.5 GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

İşgücü piyasası analizi sonucunda işletmelerin 31 Aralık 2012 / 30 Haziran 2012 tarihlerine kadar olan istihdam artış ve azalış eğilimleri aşağıdaki grafik ve tablolar ile belirtilmiştir.

2.5.1. SEKTÖRLERE GÖRE 31 ARALIK 2012 İTİBARİYLE BEKLENEN İSTİHDAM ARTIŞ VE AZALIŞ

Uygulanan işgücü piyasası analizi sonucunda Giresun ilindeki işletmelere sorulan "31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?" sorusuna

verilen cevaplara baktığımızda eleman ihtiyacı duyacağını düşünen işletmeler en fazla 229 kişi ile İmalat sektörüdür. Bunu 217 kişilik istihdam artış ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü takip eder.

Tablo 2.5.1. Sektörlere Göre 31 Aralık 2012 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı ve Azalışı

SEKTÖR	Artış	Azalış	Net Beklenti
BİLGİ VE İLETİŞİM	1	0	1
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	5	0	5
EĞİTİM	11	0	11
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	15	11	4
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	1	0	1
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	30	1	29
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	1	1	0
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	1	0	1
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	11	2	9
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	217	65	152
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	25	5	20
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	15	13	2
İMALAT	229	130	99
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	9	1	8
İNŞAAT	38	57	-19
Genel Toplam:	611	288	323

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

Uygulanan işgücü piyasası analizi sonucunda Giresun ilindeki işletmelere sorulan "31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna verilen cevaplara baktığımızda eleman çıkışı yapabileceğini düşünen işletmeler içinde en fazla küçülme 130 kişi ile İmalat sektörüdür. Bunu 65 kişilik istihdam azalışı ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü takip eder.

2.5.2. SEKTÖRLERE GÖRE 30 HAZİRAN 2013 İTİBARİYLE BEKLENEN İSTİHDAM ARTIŞ VE AZALIŞ

Uygulanan işgücü piyasası analizi sonucunda Giresun ilindeki işletmelere sorulan "30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı veya azalış bekliyor musunuz?" sorusuna verilen cevaplara bakıldığında aşağıdaki tablolar elde edilmektedir.

Araştırmaya katılan işletmelerin 2013 yılının ilk 6 ayı içerisinde sektörlerde beklenen istihdam artışı incelendiğinde 276 kişi ile "Toptan ve Perakende Ticaret" ilk sırayı alırken, istihdam azalışındaki ilk sırayı 111 kişi ile "İmalat" sektöründe olacağı tahmin edilmektedir.

İPA verilerine göre; istihdam azalışının artıştan çok olduğu tek sektör "Diğer Hizmet Faaliyetleri" sektörüdür.

Tablo 2.5.2. Sektörlere Göre 30 Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı ve Azalışı

SEKTÖR	Artış	Azalış	Net Beklenti
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	7	63	-56
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	10	1	9
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	17	0	17
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	4	0	4
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	1	0	1
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	276	16	260
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	18	0	18
İMALAT	129	111	18
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	62	0	62
İNŞAAT	78	0	78
Genel Toplam:	603	191	412

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

2.5.3. İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER

Aşağıdaki tabloda; Giresun il genelindeki işyerlerinde, 31 Aralık 2012 ile 30 Haziran 2013 tarihlerine kadar, en fazla istihdam artışının olacağı düşünülen 20 meslek verilmiştir.

Tablo 2.5.3. İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

EN FAZLA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN 20 MESLEK	
31 ARALIK 2012	**30 HAZİRAN 2013**
Beden İşçisi (Genel)	Konfeksiyon İşçisi
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)
Satış Temsilcisi/plasiyer	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)
Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (İnşaat)
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Satış Temsilcisi/plasiyer
Beden İşçisi (İnşaat)	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Betonarme Demircisi
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	Sekreter
Kuruyemiş İmal İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Garson (Servis Elemanı)
Elektrik-Elektronik Teknikeri	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Aşçı Yardımcısı	Diğer Uzman Tıp Doktorları
Kasiyer	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi
Marangoz	Şoför (Yolcu Taşıma)
Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi (Hastane)
Muhasebeci	Tomrukçu

Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Parke Ve Bordür Taşı İmal İşçisi
Ortacı	Mobilya Montaj İşçisi
Banka Gişe Yetkilisi	Sigortacılık Meslek Elemanı
Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	Ağır Kamyon Şoförü

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

2.5.4. İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER

Aşağıdaki tabloda istihdam azalışı beklenen mesleklerle ilgili İPA 2012 verileri düzenlenmiştir. 31 Aralık 2012 tarihine kadar, Kış mevsimi sebebiyle inşaat, sıva veya demircilik gibi mesleklerde azalış beklenmektedir.

Tablo 2.5.4. İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

EN FAZLA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
31 ARALIK 2012	**30 HAZİRAN 2012**
Sıvacı	Futbolcu
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Beden İşçisi (Temizlik)
Beden İşçisi (Temizlik)	Büro Memuru (Kantar)
Boyacı-Bina	Nezaretçi Ve Ustabaşı (Rendering)
Betonarme Demircisi	Simit İmalat Ustası
Makineci (Dikiş)	Elektrik-Elektronik Teknisyeni
Parke Ve Bordür Taşı İmal İşçisi	Kuyumcu
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	Genel Müdür-Bankalar Ve Mali Müesseseler (Özel Sektör)
Sıhhi Tesisatçı	
Reyon Görevlisi	
İnşaat Kalfası (Genel)	
Manav	
İnsan Kaynakları Uzmanı	
Oto Yıkama Elemanı	
Perde Ve Jaluzi Montaj Ustası	
İş Makineleri Yağcısı	
Elektrik Mühendisi	
Lpg Satış Elemanı (Pompacı)	
Bekçi	
Ütücü (El İle)	

Kaynak: Giresun İşgücü Piyasası Araştırması,2012

SONUÇ

Giresun İşgücü Piyasası Analizi raporunun, öne çıkan amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki

dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi, ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Talep Araştırması, Giresun ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlemesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri derleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. Bu sıkıntıların büyük çoğunluğu, özellikle işgücü piyasasına arz yönünden bakarken kullanılabilecek verilerin il özelinde değil, TR90 bölgesi genelinde mevcut olmasıdır. Veri anlamında ikinci bir kısıtlılık ise işgücü talebi araştırmasının sadece 10 ve fazla çalışanı olan işyerlerine odaklanmasıdır. 2011 yılı itibariyle Giresun ilinde çalışma yaşı nüfusun (15-64 yaş) yaklaşık 277.641 olduğu, bu nüfusun da 2010 yılı itibariyle %58'inin işgücüne katıldığı düşünüldüğünde araştırmanın kapsamı hayli daralmış olmaktadır. Buna tarım sektörü, kayıtdışı sektör ve kamu sektörünün payları da eklendiğinde elde edilen verilerin sadece kısıtlı sayıda işyeri ve çalışan açısından geçerli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yine de bu raporun sonuçlarına bu kısıtlılıklar göz önünde tutularak bakıldığında mevcut veriler ışığında bir takım değerlendirmeler ve öneriler yapmak mümkündür.

Bu raporda sunulan veri ve analizin değerlendirmesi sorun alanlarının, ihtiyaçların ve işgücü gelişimi açısından hedef kitlenin tespiti olarak üç grupta ele alınabilir. Aşağıda yapılan değerlendirme bu üç grubu birbiriyle ilişkili bir şekilde sunmaktadır.

TR90 bölgesinde iktisadi faaliyet ve istihdam (%53,6) tarım sektöründe yoğunlaşmakta, fakat en fazla Gayri Safi Katma Değer hizmetler sektöründe üretilmektedir. TR90 bölgesinde istihdam ve işgücüne katılım Türkiye'den yüksek, ancak kişi başı Gayri Safi Katma Değer Türkiye genelinden %25 daha azdır. Bu durum tarım sektörünün ağırlığından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla tarımdan ayrılan kesimin kente geldiğinde iş olanağı bulabilmesi için sunulacak işgücü yetiştirme faaliyetlerinden yararlanması gerekmektedir.

Giresun'da çalışma yaşı kapsamındaki nüfus Türkiye genelinden daha düşük eğitimlidir. Buna ek olarak Giresun ilinde çalışma yaşı kapsamındaki kadın nüfus, erkek nüfustan daha az eğitimlidir. TR90 bölgesinde özellikle kadınlar işgücü piyasası dışındadır (%57). Bu oran erkekler için %44, toplamda da %42,6'dır. Ayrıca işsizlik oranlarına bakıldığında, TR90 bölgesinde işsizliğin %6,4 oranıyla Türkiye ortalamasının altında kaldığı görülse de, en yüksek işsizlik oranı hem erkeklerde hem de kadınlarda 20-24 yaş grubundadır. Bu yaş grubunda toplam işsizlik oranı %23,8'dir. Erkekler ve kadınlarda ise bu oran birbirine çok yakındır. Kadın ve erkek işsizlik oranları incelendiğinde; aradaki farkın en çok olduğu yaş grubu 15-19'dur.Bu grupta erkek işsizlik %22,5 iken; kadınlarda %10'dur. TR90 bölgesinde eğitim yükseldikçe işgücüne katılım da yükselmektedir. Bu veriler kadınların ve gençlerin işgücüne katılım oranının ve istihdam olanaklarının artması, işsizlik oranlarının ise azalması için kadınlara ve gençlere önem verilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin öncelikli hedef kitlesi kadınlar ve gençler başta olmak üzere işsizler, diğer bir hedef kitlesi ise işgücü dışında kalan nüfus olmalıdır.

İşgücü arzının eğitim durumu açısından son yıllara bakıldığında önemli olan bir diğer tespit ise son yıllar için bakıldığında ilköğretimden mezun olan öğrenci sayısı ile bir sonraki dönemde genel ortaöğretim ile mesleki ve teknik ortaöğretime kayıt olan öğrenci sayısı arasında 384 öğrencilik bir fark olduğudur. İlköğretim mezunlarının %6'sına tekabül eden bu kesimin örgün öğretime devam etmediği,

açık öğretim kapsamına geçtiği ya da göç yoluyla ilden ayrıldığı düşünülebilir. Bu durumda ilköğretimden sonra öğrenim hayatına son veren kesimin de işgücüne katılabilmesi ve istihdam olanaklarından yararlanabilmesi için verilecek işgücü yetiştirme eğitimlerinden faydalanması gerekmektedir.

Arz ve talep eşleştirmeleri düşünüldüğünde, 2012 yılı itibariyle Giresun ilinde açık işlere başvuru yapan 7.682 kişi 20-34 yaş aralığında yer almaktadır. Bu gruptan işe yerleştirilmiş olanların sayısı ise başvuranların yaklaşık beşte birine tekabül eden 1.570 kişidir. İşe başvuruların çok büyük oranda ilkokul ve ortaokul mezunları tarafından yapıldığı gözlenmektedir. Bu veriler ışığında Giresun ili özelinde bu yaş grubu işgücünün eğitilmesi gerektiğini söylemek mümkündür. Bu anlamda düzenlenecek eğitimlerin hedef kitlelerinden bir tanesinin 20-34 yaş aralığındaki işgücü olduğu rahatlıkla söylenebilir. Özellikle de 30 yaş üstü işgücünde yaşanan istihdam zorluğu, bu yaş grubunun eğitimi için özel önlemlerin alınmasını gerektirmektedir.

Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

İşgücü talebi açısından bakıldığında Giresun ili özelinde imalat, toptan ve perakende ticaret ile inşaat sektörlerinin hem işyeri sayısı hem çalışan dağılımı hem işe giriş hem de gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Fakat açık işlerde konaklama ve yiyecek hizmetleri ile işten çıkışlarda madencilik ve taş ocakçılığı sektörünü de ifade etmek gerekir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlar doğurabilir.

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı toplam açık iş sayısının yanı sıra sektörlerin istihdam büyüklüklerini de dikkate almaktadır. Açık iş oranı yüksek olan sektörlerin ağırlıklı sektörlere ek olarak büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Bu anlamda Giresun ilinde bu potansiyeli yansıtan sektörler konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler olarak belirtilebilir. Ayrıca kısa ve orta vadede net istihdam artış oranı beklentisi en yüksek olan sektörler de eğitim, imalat, toptan ve perakende ticaret, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve inşaat sektörleri olarak ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme programlarının özellikle de orta vadede (1 yıl) bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik olması işgücü arzı ve talebi eşleştirmeleri açısından olumlu sonuçlar verebilir.

Meslek olarak açık işlere bakıldığındaysa Giresun ilinde işgücü talebi; yüzde 5,7 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, yüzde 4,7 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve yüzde 3,7 ile Hizmet ve Satış Elemanları ve Büro Hizmetleri mesleklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek işgücü yetiştirme faaliyetlerinin bu mesleklere hitap etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Son olarak ise dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur, araştırma kapsamında Giresun ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında en fazla çalışan sayısının hem kadınlar hem de erkekler için nitelik gerektirmeyen işlerde yoğunlaştığıdır. Ayrıca temininde güçlük çekilen mesleklerde de makineci (dikiş), diğer imalat ve ilgili işçiler (elle), satış elemanı, konfeksiyon işçisi kategorileri gibi meslekler öne çıkmaktadır.

Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı için, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan

dengesizlikleri gidermek te işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Giresun'da istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.
- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.
- TR90 bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan kesimin kente göç etmesine neden olabilir. Bu nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.
- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.
- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.
- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.
- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

Giresun'daki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Giresun İŞKUR İl Müdürlüğü:

- İşe yerleştirme olanaklarını kamuyla paylaşmalı,
- Düzenli periyotlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı,
- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalı.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

İPA, İşgücü Piyasası Analizleri

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

ADNKS, Nüfus Sayım Sonuçları

MEB, Giresun İl Milli Eğitim Müdürlüğü

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

GİRESUN İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
(İŞYERİ BİLGİ FORMU)
Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.
Bilgi verme ve gizlilik
Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz. 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun Madde 21-Gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.”
Kapsam
Bu araştırma, İlinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm İşyerlerini kapsamaktadır. İlgi formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan İşyerlerinde İnsan Kaynakları, Personel, İşletme veya Muhasebe Müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir.
Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.
Örnek No:
İşyerinin Yasal Ünvanı :
İşyerinin Tabela Ünvanı:
…..
ADRES BİLGİLERİ
…..
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin Bilgileri
…..
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI
…..

Ek 2- Araştırma Yöntemi

İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dahilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 66 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir. Geri kalan 66 ilde ise 10+işyerlerinde tam sayım uygulanmıştır. Giresun ili de tam sayım uygulanan illerden bir tanesidir.

Amaç: Talep araştırmasının amacı işsizliğin indirgenmesi ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin talep boyutunu tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Coğrafi kapsam: İlçe ve köyleri de kapsayacak şekilde tüm ildir.

Birim: İldeki 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleridir.

Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

Çerçeve: TÜİK'in 2011 yılı İşyeri Kayıt Sistemi işyerleri listesini oluşturmuştur. Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

Sektörel kapsam: İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si kapsama dahil edilmiştir.

B	*Madencilik ve Taş ocakçılığı*
C	*İmalat*
D	*Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*
E	*Su temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri*
F	*İnşaat*
G	*Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı*
H	*Ulaştırma ve Depolama*
I	*Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri*
J	*Bilgi ve İletişim*
K	*Finans ve Sigorta Faaliyetleri*
L	*Gayrimenkul Faaliyetleri*
M	*Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler*
N	*İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri*
P	*Eğitim*
Q	*İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri*
R	*Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor*
S	*Diğer Hizmet Faaliyetleri*

Kapsanmayan sektörler

A	*Tarım, Ormancılık, Balıkçılık*
O	*Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik*
T	*Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri*
U	*Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri*

Meslek sınıflaması: Mesleklerin tespitinde kullanılan sınıflama ISCO 2008'in Türkiye uyarlaması olan Türk Meslekler Sözlüğüdür.

Veri derleme yöntemi: İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPTA) alan uygulaması yüz yüze görüşme yöntemi ile 10 Eylül- 31 Ekim 2012 tarihleri arasında uygulanmıştır.

Cevapsızlık düzeltmesi: Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında

değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 64 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = Kan en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v(\hat{Y}_h) = N_h{}^2 v(\bar{y}_h) = N_h{}^2 \left[\sum (y_i - \bar{y}_h)^2 / (n_h - 1)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v(\hat{Y}) = \sum_h v(\hat{Y}_h)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2c

Tablo 2.1. Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**ÖrneklemToplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım toplamı	**38.698**		

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 10-Eylül-31 Ekim tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2011 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\textbf{İstihdam Oranı} = \frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama

I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıt dışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine

ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arz\text{ı } (istihdam+i\text{ş}iz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 4- Ek Tablolar

Tablo 4.1. Sektörlere Göre İşe Yerleştirme, 2012

SEKTÖR	İşe Yerleştirme
Bilgi ve iletişim	88
Diğer hizmet faaliyetleri	231
Eğitim	8
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	78
Finans ve sigorta faaliyetleri	28
Gayrimenkul faaliyetleri	
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	203
İmalat	723
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	27
İnşaat	314
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	49
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	12
Madencilik ve taş ocakçılığı	
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	73
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	264
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	384
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	69
Ulaştırma ve depolama	114
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	
Genel Toplam	**2665**

Kaynak; İŞKUR

Tablo 4.2. Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler,2012

MESLEK GRUPLARI	İŞE YERLEŞTİRME
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	59
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	140
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	618
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	357
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	98
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1.054
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	39
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	294
YÖNETİCİLİER	6
GENEL TOPLAM	2.665

Kaynak; İŞKUR

Tablo 4.3. Sektörlere Göre Açık İş Sayıları, 2012

SEKTÖR	AÇIK İŞ
Bilgi ve iletişim	98
Diğer hizmet faaliyetleri	431
Eğitim	10
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	108
Finans ve sigorta faaliyetleri	11
Gayrimenkul faaliyetleri	
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri; hane halkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak ayrım yapılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	233
İmalat	940
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	29
İnşaat	382
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	107
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	22
Madencilik ve taş ocakçılığı	
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	85
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	261
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	362
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	191
Ulaştırma ve depolama	129
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	
Genel Toplam	**3400**

Kaynak; İŞKUR

Tablo 4.4. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları, 2012

MESLEK GRUPLARI	AÇIK İŞ
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	105
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	296
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	784
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	332
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	222
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	1.189
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	124
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	338
YÖNETİCİLER	10
Genel Toplam	**3.400**

Kaynak; İŞKUR

Tablo 4.5. Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri*

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8

Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
İl	**15 ve daha yukarı yaştaki nüfus**	**İşgücü**	**İstihdam**	**İşsiz**	**İşgücünde olmayan nüfus**	**İşgücüne katılım oranı (%)**	**İstihdam oranı (%)**	**İşsizlik oranı (%)**
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4

Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1

Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak:TÜİK *(2 Ekim 2011 itibariyle)

Tablo 4.6. İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI (SEGE-2011)					
İL KODU	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*	*İL KODU*	*İLLER*	*SEGE 2011 Sırası*
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56

TR621	Adana	16
TR721	Kayseri	17
TR422	Sakarya	18
TR321	Aydın	19
TR521	Konya	20
TR612	Isparta	21
TR221	Balıkesir	22
TR331	Manisa	23
TR622	Mersin	24
TR334	Uşak	25
TR613	Burdur	26
TR413	Bilecik	27
TR812	Karabük	28
TR811	Zonguldak	29
TRC11	Gaziantep	30
TR901	Trabzon	31
TR522	Karaman	32
TR831	Samsun	33
TR904	Rize	34
TR423	Düzce	35
TR714	Nevşehir	36
TR834	Amasya	37
TR333	Kütahya	38
TRB12	Elazığ	39
TR715	Kırşehir	40
TR711	Kırıkkale	41

TR832	Tokat	57
TRB14	Tunceli	58
TRA11	Erzurum	59
TR632	Kahramanmaraş	60
TR902	Ordu	61
TR906	Gümüşhane	62
TRC13	Kilis	63
TRA13	Bayburt	64
TR723	Yozgat	65
TRC12	Adıyaman	66
TRC22	Diyarbakır	67
TRA22	Kars	68
TRA23	Iğdır	69
TRC32	Batman	70
TRA24	Ardahan	71
TRB13	Bingöl	72
TRC21	Şanlıurfa	73
TRC31	Mardin	74
TRB21	Van	75
TRB23	Bitlis	76
TRC34	Siirt	77
TRC33	Şırnak	78
TRA21	Ağrı	79
TRB24	Hakkari	80
TRB22	Muş	81

İŞKUR

www.iskur.gov.tr

www.iskur.gov.tr

www.iskur.gov.tr

www.iskur.gov.tr

www.iskur.gov.tr

www.iskur.gov.tr

2012

GİRESUN

İşgücü Piyasası Analizi